

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

PRÁVNICKÁ FAKULTA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2010

Kamila Kulhánková

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

Kamila Kulhánková

ZADAVATELÉ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Horáček, PhD.

Katedra: Obchodního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 30.3.2010

„Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala samostatně za použití zdrojů a literatury v ní uvedených.“

Kamila Kulhánková

Chtěla bych touto cestou poděkovat vedoucímu mé diplomové práce, panu JUDr. Tomáši Horáčkovi, PhD., za jeho rady a připomínky, jakož i za odborné vedení diplomové práce.

Zároveň bych chtěla vyjádřit své poděkování i Mgr. Ing. Danielu Zejdovi, Mgr. Adéle Havlové, LL.M., Mgr. Zuzaně Pickové, JUDr. Barboře Šípové a Mgr. Ondrejovi Čurillovi, za jejich cenné postřehy z praxe zadávání veřejných zakázek v České republice.

OBSAH

1. ÚVOD	7
2. POJEM ZADAVATEL VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	9
2.1. Vymezení pojmu zadavatelé dle české právní úpravy a jejich zákonné rozdělení	9
2.2. Vymezení pojmu zadavatelé dle komunitárního práva a jejich zákonné rozdělení	10
2.2.1. Zadávací směrnice pro veřejné zadavatele	12
2.2.2. Sektorová směrnice	13
3. VEŘEJNÝ ZADAVATEL	14
3.1. Vymezení pojmu veřejný zadavatel	14
3.2. Česká republika jako veřejný zadavatel	15
3.3. Státní příspěvková organizace	16
3.4. Územní samosprávný celek nebo jím zřízená příspěvková organizace	16
3.5. Jiná právnická osoba	17
3.5.1. První základní podmínka pro tzv. jinou právnickou osobu	18
3.5.2. Druhá základní podmínka pro tzv. jinou právnickou osobu	21
4. DOTOVANÝ ZADAVATEL	25
4.1. Vymezení pojmu veřejný dotovaný zadavatel	25
4.2. Současná právní úprava dotovaného zadavatele	26
4.3. Veřejná zakázka hrazená z více než 50% z peněžních prostředků veřejného zadavatele	27
4.4. Zákonná definice stavebních prací a služeb z hlediska postavení osoby jako dotovaného zadavatele	29
4.5. Vztah dotovaného zadavatele a subdodavatele	30
4.6. Postup dotovaného zadavatele dle ZVZ	30
5. SEKTOROVÝ ZADAVATEL	32
5.1. Vymezení pojmu sektorový zadavatel	32
5.2. Relevantní činnost	34
5.2.1. Jednotlivé druhy relevantní činnosti	35
5.2.2. Negativní vymezení relevantní činnosti	41
5.3. Výjimky z působnosti ZVZ pro sektorové zadavatele	43

5.4. Vynětí sektorových zadavatelů z režimu veřejného zadávání podle evropského práva	45
6. SOUBĚH ČINNOSTÍ	47
6.1. Teoretické řešení souběhu činností za účinnosti dřívějšího zákona o veřejných zakázkách	47
6.2. Právní úprava souběhu činností v ZVZ	48
6.3. Souběh činností u veřejného zadavatele	49
6.4. Souběh činností u sektorového zadavatele	49
6.4.1. Souběh činností u čistě sektorového zadavatele	49
6.4.2. Souběh činností u sektorového zadavatele, který je současně veřejným zadavatelem	50
7. SDRUŽOVÁNÍ ZADAVATELŮ	52
7.1. Sdružení tvořené pouze zadavateli	52
7.2. Sdružení zadavatele a jiné osoby	54
8. CENTRÁLNÍ ZADAVATEL	55
8.1. Institut tzv. centrálního zadavatele – jeho význam a právní úprava	55
8.2. Kdo může být centrálním zadavatelem?	56
8.3. Formy centrálního zadávání v ČR	56
8.4. Základní podmínky centrálního zadávání dle ZVZ	57
8.5. Právní režim závazný pro centrálního zadavatele při realizaci centralizovaného zadávání	59
8.6. Odpovědnost v režimu centrálního zadávání veřejných zakázek	60
8.7. Využití institutu centrálního zadavatele v praxi ČR	60
8.8. Institut centrálního zadavatele v zahraničních právních úpravách	62
9. NOVELIZACE ZVZ VE VZTAHU K ZADAVATELŮM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	64
10. ZÁVĚR	65
11. PŘÍLOHA Č. 1	66
12. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	67
13. POUŽITÉ PRAMENY	68
14. RESUMÉ	71

1. ÚVOD

Současná právní úprava zadávání veřejných zakázek je obsažena v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se již o třetí zákonnou úpravu dané problematiky od roku 1995, kdy do té doby bylo zadávání veřejných zakázek upraveno pouze na úrovni podzákonných právních předpisů. Hlavním důvodem pro přijetí prvního zákona o zadávání veřejných zakázek - zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, byly integrační snahy České republiky do Evropské unie. Počátkem února roku 1995 totiž nabyly účinnosti tzv. Evropské dohody mezi Českou republikou a Evropskou unií, které mimo jiné obsahovaly požadavek na uzákonění zadávání veřejných zakázek na základě zásady nediskriminace a vzájemnosti. V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie dne 1. 5. 2004 nabyl k témuž dni účinnosti v pořadí druhý zákon - zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. Tento zákon transponoval směrnice Evropské unie, čímž došlo k souladu národní právní úpravy dané problematiky s právem komunitárním a tím pádem k umožnění čerpání prostředků ze strukturálních fondů. Současný zákon o veřejných zakázkách vstoupil v účinnost ke dni 1. 7. 2006 jako reakce na rekodifikaci tzv. zadávacích směrnic EU. Jedná se o ucelenou a veskrze propracovanou úpravu jak procesu zadávání veřejných zakázek, tak i dohledu nad tímto procesem.

Zadavatele veřejných zakázek můžeme považovat za klíčové subjekty zadávání veřejných zakázek. Pojmem zadavatel veřejných zakázek označujeme subjekt, který zadává veřejnou zakázku a je při jejím zadávání povinen postupovat dle vymezených ustanovení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Pokud si uvědomíme, že zadavatel veřejné zakázky je prvním subjektem, který vstupuje do procesu zadávání veřejných zakázek, je zřejmé, že striktní vymezení tohoto pojmu je z pohledu transparentního zadávání veřejné zakázky více než žádoucí.

Tato práce si klade za cíl představit pojem zadavatelé veřejných zakázek, popsat způsob jejich zákonného rozdělení a vymezit jejich základní definiční znaky. Ve své práci se snažím zároveň představit rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže České republiky a rozsudky Evropského soudního dvoru ve vztahu k zadavatelům veřejných zakázek.

Po formální stránce jsem provedla rozdělení mé diplomové práce do 14. kapitol, přičemž v úvodní části jsem se snažila popsat pojetí zadavatele veřejných zakázek z pohledu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Následně se věnuji popisu jednotlivých druhů zadavatelů veřejných zakázek – veřejnému zadavateli, sektorovému zadavateli, dotovanému zadavateli. Dále jsem se zaměřila na otázku souběhu činností u zadavatelů veřejných zakázek a na možnost sdružování zadavatelů za účelem společného zadání veřejné zakázky. V sedmé kapitole představuji, z pohledu dnešní praxe zadávání veřejných zakázek, stále poměrně nevyužívaný institut centrálního zadavatele, včetně stručného popisu fungování tohoto institutu v některých zahraničních právních úpravách zadávání veřejných zakázek. V závěru diplomové práce jsem se stručně vyjádřila k připravované novelizaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve vztahu k zadavatelům veřejných zakázek.

2. POJEM ZADAVATEL VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

2.1. VYMEZENÍ POJMU ZADAVATELÉ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK DLE ČESKÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY A JEJICH ZÁKONNÉ ROZDĚLENÍ

Současná právní úprava veřejných zakázek nepodává obecnou definici pojmu zadavatel. Výkladem ZVZ lze však dojít k jednotnému závěru, že pojmem zadavatel tento zákon rozumí subjekt, který zadává veřejnou zakázku,¹ jež je zcela nebo zčásti financována z veřejných finančních prostředků.

Je důležité si uvědomit, že z pohledu ZVZ je vymezení pojmu zadavatel (ve smyslu určení subjektů, kteří jsou dle ZVZ zadavateli) zcela zásadní, neboť toto vymezení je nezbytným podkladem pro určení osobní působnosti ZVZ.

Osobní působnost ZVZ je vymezena v § 2 ZVZ, kde je podán taxativní výčet jednotlivých kategorií zadavatelů, a tím je také zcela přesně určen onen okruh subjektů, kteří jsou povinni při zadávání veřejných zakázek postupovat dle ZVZ.²

Dřívější zákon o veřejných zakázkách³ volil částečně při vymezení pojmu zadavatel jiný, velmi konkrétní způsob určení tohoto pojmu, když uváděl konkrétní příklady jednotlivých zadavatelů⁴. Současný zákon o veřejných zakázkách tyto definiční postupy opustil a institut zadavatelů veřejných zakázek vymezuje pouze tak, že podává taxativní výčet skupin subjektů, které jsou podřaditelné pod obecný pojem zadavatel veřejné zakázky. Takovéto vymezení pojmu zadavatel veřejné zakázky je ve srovnání s dřívějším zákonem o veřejných zakázkách bezesporu vymezením komplexnějším, kdy jakýkoli subjekt, pokud naplňuje definiční znaky některé skupiny zadavatelů dle § 2 ZVZ, je zároveň zadavatelem v obecném slova smyslu.

¹ Definice veřejné zakázky je obsažena v § 7 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že „*veřejná zakázka je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen zadat podle tohoto zákona, musí být realizována na základě písemné smlouvy.*“

² Zadavatelé nejsou povinni při zadávání veřejných zakázek postupovat dle ZVZ pouze v případech vymezených v ustanovení § 18, § 19 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

³ Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Tímto způsobem vymezil zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů v ustanovení § 2 odst. 1, písm. a), bod 4, tzv. jinou právnickou osobu.

Vymezení jednotlivých kategorií zadavatelů veřejných zakázek je věnována úvodní část ZVZ, zejména pak ustanovení § 2 ZVZ, které stanoví, že „za zadavatele veřejné zakázky (dále jen „zadavatel“) se pro účely tohoto zákona považuje veřejný, dotovaný a sektorový zadavatel.“

Jednotlivým kategoriím zadavatelů ustanovení § 2 ZVZ dále přiřazuje definiční znaky a vzájemně tak tyto jednotlivé kategorie zadavatelů od sebe odlišuje.

Jakýkoli jiný subjekt, který není podřaditelný pod některou z vymezených tří kategorií zadavatelů veřejných zakázek, zadavatelem veřejných zakázek ve smyslu ZVZ není. Takovýto subjekt má samozřejmě možnost postupovat při zadávání veřejné zakázky dle ZVZ (například z důvodu kvalifikovaného rozhodnutí o výběru svých dodavatelů), ovšem toto jeho rozhodnutí z něj zadavatele ve smyslu ZVZ nečiní.

K vymezení institutu zadavatele veřejné zakázky je důležité zároveň poznamenat, že subjekt, který ve vztahu ke konkrétní veřejné zakázce není na počátku zadávacího řízení⁵ zadavatelem ve smyslu ZVZ, se jím v budoucnu ani nestane. Naopak subjekt, který v době zahájení zadávacího řízení naplňuje definiční znaky zadavatele veřejných zakázek dle ZVZ, zůstává ve vztahu ke konkrétní veřejné zakázce zadavatelem až do ukončení zadávacího řízení.

Závěrem k vymezení pojmu zadavatel můžeme ještě poznamenat, že zadavatelem veřejné zakázky může být jak osoba fyzická, tak osoba právnická, za předpokladu, že tato osoba naplňuje definiční znaky některé z kategorií zadavatelů, tak jak jsou uvedeny v ustanovení § 2 ZVZ.

2.2. VYMEZENÍ POJMU ZADAVATELÉ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK DLE KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA A JEJICH ROZDĚLENÍ

Platná právní úprava veřejných zakázek je v právu Evropské unie obsažena ve Smlouvě ES⁶, zadávacích a přezkumných směrnících a nařízeních EU.

Smlouva ES neobsahuje žádná konkrétní ustanovení týkající se zadávání veřejných zakázek, obsahuje však 4 základní principy, které jsou aplikovány na veřejné zakázky v rámci Evropské unie, a to:

⁵ Ve smyslu § 26 a násl. zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Smlouva o založení Evropského společenství z 25.3.1957.

- a) princip nediskriminace na národnostním základě⁷,
- b) volný pohyb zboží,
- c) právo občana v jedné členské zemi EU podnikat a žít v jiné zemi EU,
- d) svoboda poskytování služeb.

V rámci sekundární legislativy Evropské unie je regulace zadávání veřejných zakázek provedena výlučně směrnicemi, a to z toho důvodu, že právní úprava zadávání veřejných zakázek a právní systémy v jednotlivých členských státech Evropské unie jsou natolik odlišné, že nebylo možné zvolit jinou formu právní úpravy.

Směrnice Evropské unie týkající se veřejných zakázek můžeme rozdělit na dvě základní skupiny:

- a) zadávací směrnice,
- b) přezkumné směrnice.

Zadávací směrnice upravují zadávání veřejných zakázek, přičemž právní úpravu některých oblastí ponechávají na volném uvážení jednotlivých členských států Evropské unie. Přezkumné směrnice pak obsahují principy přezkoumání úkonů zadavatele, přičemž úkony zadavatele vymezují zadávací směrnice.

Pokud jde o vymezení pojmu zadavatel veřejné zakázky a rozlišení jednotlivých druhů zadavatelů, je tato tematika na úrovni Evropské unie v současné době zpracována ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (tzv. zadávací směrnice pro veřejné zadavatele) a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (tzv. sektorová směrnice).⁸

⁷ Tento princip umožňuje, aby veřejné zakázky zadávané v jedné členské zemi Evropské unie měly možnost získat i dodavatelé z jiných členských zemí Evropské unie.

⁸ Aktuální znění zadávací a sektorové směrnice dostupné na Portál o veřejných zakázkách a koncesích. [online]. [2010-03-20]. Dostupné z www.portal-vz.cz/Legislativa/Evropska-legislativa---aktualni-zneni-smernic-c--2.

6.4.1. Zadávací směrnice pro veřejné zadavatele⁹

V zadávací směrnici pro veřejné zadavatele nacházíme mimo jiné definici veřejného zadavatele a zadavatele dotovaného z pohledu práva Evropské unie.

Veřejný zadavatel je zadávací směrnici pro veřejné zadavatele definován v ustanovení článku 1 odst. 9, který stanoví, že *veřejnými zadavateli se rozumí stát, regionální nebo místní orgány, veřejnoprávní subjekty, sdružení tvořená jedním či více takovými orgány nebo jedním či více veřejnoprávními subjekty*. Veřejnoprávní subjekt je následně vymezen v článku 1 odst. 9, druhý pododstavec zadávací směrnice pro veřejné zadavatele.¹⁰

Transpozici zadávací směrnice pro veřejné zadavatele do naší národní právní úpravy provedl až zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Česká právní úprava veřejných zakázek sice v některých ohledech použila při transpozici a vymezení pojmu veřejný zadavatel vlastní pojmosloví,¹¹ závazku převzít z komunitárního práva definici veřejného zadavatele po obsahové stránce však dostala.

Pokud jde o pojem dotovaný zadavatel, zadávací směrnice pro veřejné zadavatele tento pojem výslovně neužívá, nicméně v článku 8 stanoví, že *tato směrnice se vztahuje na zadávání zakázek přímo dotovaných z více než 50 % veřejnými zadavateli*, přičemž předmětem těchto zakázek musí být realizace směrnicí vymezených stavebních prací nebo služeb spojených s těmito stavebními pracemi. Subjekt realizující výše uvedenou zakázku je dle ZVZ označován jako dotovaný zadavatel. Je tedy zřejmé, že i v případě vymezení pojmu dotovaný zadavatel v národní právní úpravě veřejných zakázek platí, že obsah tohoto pojmu je převzat z komunitárního práva.

⁹ Kapitola je převzata z přednášky JUDr. Ing. Radka Jurčíka, Ph.D. Veřejné zakázky a PPP projekty v praxi. Agentura OTIDEA a.s. Veletržní palác v Praze [2008-06-16] a z přednášky JUDr. Jaroslavy Sechterové. Zadávání veřejných zakázek: pro začátečníky. Agentura BOVA – Nakladatelství POLYGON. Kongresové centrum Praha. [2009-03-03].

¹⁰ Veřejnoprávním subjektem je dle zadávací směrnice pro veřejné zadavatele jakýkoli subjekt a) založený nebo zřízený za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, b) který má právní subjektivitu, a c) je financován převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízen; nebo je v jeho správním, řídicím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

¹¹ Např. zadávací směrnice pro veřejné zadavatele používá pojem veřejnoprávní subjekt, který definuje v ustanovení článku 1 odst. 9, druhý pododstavec zadávací směrnice pro veřejné zadavatele. ZVZ pojem veřejnoprávní subjekt neupravuje. Po obsahové stránce je však institut veřejnoprávního subjektu shodný s institutem tzv. jiné právnické osoby dle ustanovení § 2 odst. 2, písm. d) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

6.4.2. Sektorová směrnice

Sektorová směrnice, jak již napovídá její název, se věnuje problematice sektorového zadavatele.

Za sektorového zadavatele označuje sektorová směrnice subjekt, který vykonává kteroukoli z činností, které jsou uvedeny v článku 3 až 7¹² sektorové směrnice. Dále pak dle této směrnice postupuje i veřejný zadavatel nebo veřejný podnik,¹³ pokud vykonává některou z činností uvedených v článku 3 až 7 sektorové směrnice.

Stejně jako v případě zadávací směrnice pro veřejné zadavatele je i obsah sektorové směrnice, včetně vymezení pojmu sektorový zadavatel, převzat do naší právní úpravy veřejných zakázek.

Bližší se aspektům komunitární právní úpravy zadavatelů veřejných zakázek (zejména s ohledem na rozhodovací praxi ESD) v porovnání s národní právní úpravou věnuji v následujících kapitolách své diplomové práce.

¹² Z pohledu ZVZ jde o tzv. relevantní činnost. Viz blíže kapitola č. 5.2.

¹³ Veřejný podnik je dle ustanovení čl. 2 odst. 1, písm. b) sektorové směrnice jakýkoli podnik, ve kterém veřejní zadavatelé mohou vykonávat přímo nebo nepřímo dominantní vliv na základě jejich vlastnictví podniku, majetkové účasti v něm nebo předpisů, kterými je upraven.

3. VEŘEJNÝ ZADAVATEL

3.1. VYMEZENÍ POJMU VEŘEJNÝ ZADAVATEL

Pojem veřejného zadavatele je vymezen v § 2 odst. 2, písm. a) až d) ZVZ, a to následujícím způsobem: „*Veřejným zadavatelem je a) Česká republika, b) státní příspěvková organizace, c) územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek, d) jiná právnická osoba, 1. pokud byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a 2. je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.*

Výčet veřejných zadavatelů pod písmeny a) až c) je výčtem taxativním. Tento výčet je doplněn výčtem podle písmena d), který však má charakter deskriptivní.

Zjednodušíme-li pro naše potřeby výše uvedenou definici veřejného zadavatele, můžeme říci, že veřejným zadavatelem je buď územní veřejná korporace včetně státu, příspěvková organizace zřízená územní veřejnou korporací anebo jiná právnická osoba, která plní veřejnou funkci a je přitom ovládána některým z výše uvedených subjektů.

K vymezení pojmu veřejný zadavatel je však nutné upozornit, že *zákon¹⁴ při vymezení pojmu veřejný zadavatel uvádí vždy pojem obecnější (nadřazený), který v sobě zahrnuje i organizační složky, které pod takový obecnější pojem samozřejmě spadají. U České republiky se tak již neuvádí, že veřejným zadavatelem jsou i jednotlivé organizační složky státu, stejně jako u obcí již není třeba zmiňovat, že veřejným zadavatelem dle par. 2 odst. 2, písm. c) ZVZ jsou rovněž městské části a městské obvody.¹⁵*

Na tomto místě můžeme dodat, že veřejný zadavatel bývá odbornou veřejností

¹⁴ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. [online]. [2010-03-15]. str. 9. Dostupné z [www portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=ff09fb55-eb57-4363-b375-f7924bc1d8c2](http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=ff09fb55-eb57-4363-b375-f7924bc1d8c2).

velmi často označován jako klasický zadavatel,¹⁶ jímž se pak rozumí subjekt nebo vykonavatel veřejné správy ve formálním či materiálním pojetí.

3.2. ČESKÁ REPUBLIKA JAKO VEŘEJNÝ ZADAVATEL

Veřejným zadavatelem, který při zadávání veřejných zakázek musí postupovat dle ZVZ, je Česká republika.

Za tohoto veřejného zadavatele pak v praxi jednájí dle ZMČR¹⁷ jednotlivé organizační složky státu, které jsou vymezeny v § 3 odst. 1 ZMČR a kterými mohou v konkrétním případě být ministerstva a jiné správní úřady České republiky, Ústavní soud, jednotlivé soudy, jednotlivá státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis nebo ZMČR. Obdobné postavení jako organizační složka státu má i Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

Jménem České republiky činí právní úkony podle ZMČR vedoucí příslušné organizační složky státu, jíž se tyto právní úkony týkají, pokud zvláštní právní předpis nebo ZMČR nestanoví jinak. V předchozím odstavci jsem zmínila, že obdobné postavení jako organizační složka státu má i Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu. Vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu pak může činit právní úkony jménem státu jen s předchozím souhlasem příslušného orgánu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky nebo příslušného orgánu Senátu Parlamentu České republiky.

Je třeba připomenout, že organizační složka státu není samostatnou právnickou osobou¹⁸. Zadavatelem je tedy v případě veřejných zakázek zadávaných jednotlivými organizačními složkami státu vždy sama Česká republika. V zadávacím řízení realizovaném organizačními složkami státu pak bude zadavatel identifikován např. následujícím způsobem: Česká republika – Ministerstvo životního prostředí.

¹⁶ Viz srovnej JURČÍK, R. Zákon o veřejných zakázkách: komentář. Praha: C.H.Beck, 2004. str. 77.

¹⁷ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸ Viz srovnej zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 18 odst. 2.

K postavení státu jako zadavatele veřejných zakázek, resp. k vymezení pojmu stát při zadávání veřejných zakázek, vydal v roce 1998 ESD upřesňující rozsudek, když stanovil, že „*pojem stát, pokud jde o definici zadavatele, bezpodmínečně zahrnuje všechny subjekty, které provádějí legislativní, výkonnou nebo soudní moc. Stejně platí o subjektech, které ve federálním státě provádějí výkon moci na federální úrovni.*“¹⁹

3.3. STÁTNÍ PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Veřejným zadavatelem je dále státní příspěvková organizace. V případě státních příspěvkových organizací se jedná o státní příspěvkové organizace podle § 54 odst. 1 ZMČR, které nemají vlastní majetek, ale v právních vztazích týkajících se majetku jednájí vlastním jménem.

S ohledem na skutečnost, že státní příspěvkové organizace jsou uvedeny v taxativním výčtu veřejných zadavatelů, domnívám se, že tyto organizace budou zadávací řízení organizovat vlastním jménem a samostatně pak budou také vystupovat jako kontrakční strana smlouvy uzavírané s vybraným uchazečem na závěr zadávacího řízení.

Jako příklady státních příspěvkových organizací lze jmenovat Centrum pro regionální rozvoj České republiky, CENIA - Česká informační agentura životního prostředí, Národní zemědělské muzeum Praha nebo Institut pro místní správu Praha.

3.4. ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK NEBO JÍM ZŘÍZENÁ PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Veřejným zadavatelem je rovněž

- a) územní samosprávný celek, nebo
- b) příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek.

Územním samosprávným celkem je obec, kraj a hlavní město Praha. Za obec se považuje také město a statutární město. Jak již bylo naznačeno výše, ZVZ používá při vymezení definice veřejného zadavatele vždy pojem obecnější (nadřazený), který v sobě zahrnuje i organizační složky (útvary), které pod takový obecnější pojem spadají.

¹⁹ Rozsudek Evropského soudního dvora č. C-323/96 ze dne 17. září 1998 ve věci Evropská komise v. Belgie.

V případě územně členěných statutárních měst se tak za veřejného zadavatele považují i jednotlivé městské části nebo městské obvody, které nemají právní subjektivitu.²⁰

Důležité je ovšem upozornit, že v případě územně samosprávných celků je veřejným zadavatelem kraj nebo obec, nikoliv jeho orgány. Proto i označení zadavatele při činění právních úkonů v souvislosti s postupem podle ZVZ musí být označením obce či kraje, nikoliv některého orgánu obce či kraje (veřejným zadavatelem není např. zastupitelstvo nebo rada obce nebo krajský úřad).

Do této podkategorie veřejného zadavatel patří i příspěvkové organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek. Zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků upravuje ustanovení § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Výše uvedené ustanovení stanoví, že *územně samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.*²¹ Mám za to, že s ohledem na výše uvedené, může např. město jako územně samosprávný celek zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby k plnění svých úkolů, zejména k hospodaření se svým majetkem, přičemž tyto nebudou zpravidla při své činnosti generovat zisk.

3.5. JINÁ PRÁVNICKÁ OSOBA

Veřejným zadavatelem může být dle ZVZ dále i tzv. jiná právnická osoba.²²

²⁰ Výjimkou jsou jednotlivé městské části hlavního města Prahy podle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.

²¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, § 27.

²² Definice tzv. jiné právnické osoby jako veřejného zadavatele je obsažena v ustanovení § 2 odst. 2, písm. d) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví, že *„veřejným zadavatelem je jiná právnická osoba, pokud byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu“.*

Oproti předcházející právní úpravě veřejných zakázek²³ není u tzv. jiných právnických osob v ZVZ uveden demonstrativní výčet některých z nich, ale jsou nově určeny jen podmínkami.

ZVZ tedy v případě tzv. jiné právnické osoby stanoví několik podmínek, přičemž až jejich souběžné naplnění může vést ke konstatování, že konkrétní jiná právnická osoba je veřejným zadavatelem ve smyslu ZVZ.

Úvodem je třeba uvést podmínku vyplývající ze samotného pojmu jiná právnická osoba, a to sice, že tato osoba musí být osobou právnickou.²⁴ Veřejným zadavatelem pak obecně (oproti zadavateli dotovanému či sektorovému) nemůže být za žádných podmínek osoba fyzická. Není ovšem rozhodné, zda jde v konkrétní případě o právnickou osobu veřejného či soukromého práva. Rovněž není žádným způsobem omezena právní forma tzv. jiné právnické osoby. Tzv. jiná právnická osoba může mít právní formu obchodních společností (akciová společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, veřejná obchodní společnost), družstva či např. státního podniku.

ZVZ následně uvádí u tzv. jiných právnických osob další dvě základní podmínky při jejichž splnění může být právnická osoba pojímána jako veřejný zadavatele. Jiná právnická osoba je tedy veřejným zadavatelem, pokud:

- a) byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a zároveň
- b) je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

6.4.1. První základní podmínka pro tzv. jinou právnickou osobu

Podmínka založení (zřízení) tzv. jiné právnické osoby pro účely uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu v sobě zahrnuje mnoho slovních vyjádření, které mohou působit určité definiční potíže. K těmto pojmům, s ohledem na skutečnost, že vycházejí ze zadávací směrnice pro

²³ Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

²⁴ Ve smyslu zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 18 odst. 2.

veřejné zadavatele,²⁵ se několikrát vyjádřil i ESD a je již zcela nezbytné na tyto pojmy pohlížet ve světle zavedené judikatury ESD.

Účel založení či zřízení právnické osoby lze jistě v mnoha případech dovodit např. ze zakladatelské listiny či společenské smlouvy. Je však zřejmé, že k otázce účelu založení či zřízení právnické osoby bude nutné pro potřeby ZVZ přistupovat poněkud extenzivněji a za veřejného zadavatele je tedy třeba považovat i právnickou osobu, u níž účel založení (v tomto případě tedy uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu) není v okamžiku založení jasně deklarován, ale právnická osoba k tomuto účelu svou faktickou činností dospěje a začne tedy potřeby veřejného zájmu, jež nemají průmyslovou nebo obchodní povahu uspokojovat.

Tento závěr, dnes již všeobecně uznávaný, deklaroval ve svém rozhodnutí v roce 2002 ESD, když stanovil, že „*subjekt, který nebyl založen ke splnění určitých potřeb ve veřejném zájmu, které nejsou průmyslového nebo obchodního charakteru, ale který následně převzal odpovědnost za takové potřeby, které od té doby splňoval, naplňuje požadavek zřízení za zvláštním účelem uspokojování potřeb ve veřejném zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu za předpokladu, že odpovědnost za splnění těchto potřeb může být prokázána objektivně.*“²⁶ Z citovaného rozhodnutí ESD vyplývá i další podmínka, vztahující se na náš případ, a to sice podmínka prokázání skutečnosti, že právnická osoba nezaložená primárně k uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, začala tyto potřeby uspokojovat a převzala za tyto potřeby odpovědnost, objektivním způsobem.

Z hlediska naplnění podmínky založení jiné právnické osoby za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu je dále nutné upozornit, že není rozhodující, jak velkým objemem své činnosti právnická osoba potřeby veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, uspokojuje.

I přesto, že objem činnosti, kterým právnická osoba uspokojuje potřeby

²⁵ Viz také kapitola 2.2.1.

²⁶ Rozsudek Evropského soudního dvora č. C-470/99 ze dne 12. prosince 2002 ve věci *Universale-Bau AG, Bietergemeinschaft: 1) Hinteregger & Söhne Bauges.m.b.H. Salzburg, 2) ÖSTÜ-STETTIN Hoch- und Tiefbau GmbH v. Entsorgungsbetriebe Simmering GmbH.*

veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, tvoří i jen nepatrné procento její celkové činnosti, platí, že tato podmínka je naplněna. Z uvedeného tedy zároveň vyplývá, že osoba, jež byla založena za účelem poskytování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, může souběžně vykonávat i jinou činnost, a naplňuje-li přitom ostatní definiční znaky tzv. jiné právnické osoby ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2, písm. d) ZVZ, je považována za veřejného zadavatele. Ke stejnému závěru již několikrát judikoval ESD. V rozsudku č. C-44/96 ze dne 15. ledna 1998 ve věci Mannesmann Anlagebau Austria AG v. Strohal Rotationsdruck GesmbH ESD uvádí, že *„jiná právnická osoba, která byla založena za účelem plnění veřejných potřeb ve veřejném zájmu, které nemají průmyslový nebo obchodní charakter, může být pověřena i plněním jiných potřeb - určení, zda se jedná o "jinou právnickou osobu" na základě poměru aktivit konaných za účelem uspokojování těchto potřeb, by bylo v rozporu s principem právní jistoty.“*

Podmínka založení (zřízení) tzv. jiné právnické osoby za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, může dále působit definiční potíže potud, pokud jde o otázku slovního spojení „potřeby veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu.“

Jde-li o vymezení potřeb, které jsou uskutečňovány ve veřejném zájmu a které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, ESD k této dílčí otázce přistupuje ve dvou rovinách.

V rámci jedné roviny stanoví, že za potřebu veřejného zájmu, která nemá průmyslovou nebo obchodní povahu lze považovat potřebu, kterou se z důvodů spojených s obecným zájmem rozhodne stát uspokojovat sám nebo si nad jejím uspokojováním hodlá ponechat rozhodující vliv.²⁷

Na druhé straně ESD považuje za potřeby veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu taktéž i potřeby, které jsou uspokojovány jinak než obecnou dostupností zboží a služeb na trhu.

Ve své rozhodovací praxi shledal ESD za činnosti veřejného zájmu nemající charakter průmyslové nebo obchodní povahy např. odvoz odpadů, činnost státní

²⁷ Viz srovnej Rozsudek Evropského soudního dvora č. C-360/96 ze dne 10. listopadu 1998 ve věci Gemeente Arnhem and Gemeente Rheden v. BFI Holding BV.

tiskárny, výstavbu sociálních bytů. Je však nutné si uvědomit, že při posuzování činnosti veřejného zájmu nemající charakter průmyslové nebo obchodní povahy není možné vycházet z obecného typu činnosti zadavatele, ale je nutné vycházet z charakteru takovéto činnosti. V tomto ohledu odborná literatura uvádí, že typ činností, u kterých ESD konstatoval, že jsou vykonávány ve veřejném zájmu, neplatí obecně pro všechny členské státy Evropské unie, protože je vždy nutné brát i ohled na podmínky, za nichž je takovýto typ činnosti na území konkrétního členského státu Evropské unie vykonáván.²⁸ S tímto názorem osobně plně souhlasím a pro ilustraci uvádím, že v České republice byla například činností vykonávanou ve veřejném zájmu nemající charakter průmyslové nebo obchodní povahy shledána správa sportovního zařízení, přičemž v některých jiných členských zemích Evropské unie tomu tak není.

Pokud dojde ke vzniku pochybností ohledně konkrétní činnosti subjektu, zda je tato činnost vykonávána ve veřejném zájmu a zároveň nemá charakter průmyslové nebo obchodní povahy, domnívám se, že je nezbytné tuto činnost posuzovat dle výše vymezených výkladových postupů ESD. Jurčík pak v odborné literatuře dodává, že *pro vyloučení pochybností je vhodné přidržet se pravidla, které říká, že pokud konkrétní subjekt vykonává předmětnou činnost za standardních tržních podmínek, nese běžné podnikatelské riziko a jeho činnost je primárně zaměřena za účelem dosažení zisku, pak není tato činnost takového charakteru, že by byl tento konkrétní subjekt považován za veřejného zadavatele ve smyslu tzv. jiné právnické osoby.*²⁹

6.4.2. Druhá základní podmínky pro tzv. jinou právnickou osobu

Druhou základní podmínkou pro tzv. jinou právnickou osobu, aby tato mohla být dle ZVZ veřejným zadavatelem je skutečnost, že právnická osoba:

- a) je financována převážně státem nebo jiným veřejným zadavatelem, nebo
- b) je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána,
- c) stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

²⁸ Viz srovnej JURČÍK, R. Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a EU. Praha: C.H.Beck, 2007. str.101.

²⁹ Viz srovnej JURČÍK, R. Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a EU. Praha: C.H.Beck, 2007. str.102.

Ad a) Financování převážně státem či jiným veřejným zadavatelem

Jiná právnická osoba může nabýt status veřejného zadavatele dle ustanovení § 2 odst. 2, písm. d) ZVZ za předpokladu, že splní první základní podmínku pro tzv. jinou právnickou osobu a zároveň naplní i druhou základní podmínku pro tzv. jinou právnickou osobu, a to např. tím, že bude financována převážně státem nebo jiným veřejným zadavatelem.

Při detailním rozboru slovního spojení financována převážně státem nebo jiným veřejným zadavatelem, upozorňuji, že ZVZ v tomto místě odlišuje pojmy stát a veřejný zadavatel. Zatímco veřejný zadavatel je ZVZ definován v ustanovení § 2 odst. 2 ZVZ, pojem stát pro účely a potřeby ZVZ výslovně definován není. K vymezení pojmu stát odborná literatura uvádí, že *„za stát je třeba považovat nejen Českou republiku, ale rovněž její jednotlivé orgány, které při striktním výkladu samy o sobě definici veřejného zadavatele nenaplnují, avšak jednají na účet státu – například vláda, jednotliví ministři, prezident, atp.“*³⁰

Z podmínky převážného financování je třeba dovozovat, že příjem právnické osoby od veřejného zadavatele nebo od státu by musel být větší než 50%, přičemž ZVZ explicitně neuvádí, za jaké časové období by měl být tento poměr sledován. Osobně se pak domnívám, že neurčení tohoto časového období je pochybením zákonodárce. Chápu, že právní úprava tzv. jiné právnické osoby je převzata ze zadávací směrnice pro veřejné zadavatele, přičemž ani tato blíže neurčuje k jakému časovému období by měl být poměr financování tzv. jiné právnické osoby³¹ sledován, nicméně jsem přesvědčena, že určení tohoto časového období je zcela zásadní. Samozřejmě, že v praxi zadávání veřejných zakázek potřeba určení tohoto časového období vyvstala velmi záhy a k této otázce byl následně nucen zaujmout své stanovisko ESD. Ten v tomto případě stanovil, že se tímto časovým obdobím rozumí období jednoho účetního období. K otázce financování vydal ESD mnoho rozsudků, pro ilustraci uvádím rozsudek č. C-380/98 ESD ze dne 3. října 2000 ve věci *The Queen v. H. M. Treasury, ex parte The University*

³⁰ ŠEBESTA, M.; PODEŠVA, V.; OLÍK, M.; MACHUREK, T. Zákon o veřejných zakázkách s komentářem. Praha: ASPI, a.s., 2006. str. 25.

³¹ Hovoříme-li o zadávací směrnici pro veřejné zadavatele, je nutné opět upozornit, že směrnice pracuje s pojmem veřejnoprávní subjekt. Tento pojem se obsahově kryje s pojmem tzv. jiné právnické osoby dle ZVZ.

of Cambridge: „Výraz financovaný zahrnuje ceny a granty zaplacené jedním či více zadavateli na podporu výzkumu a také studentské granty zaplacené místními školními úřady univerzitám, týkající se stipendií pro konkrétní studenty. Platby učiněné jedním či více zadavateli buď v souvislosti se zakázkami na služby, které zahrnují výzkum, nebo jako protiplnění za další služby, jako jsou konzultace nebo pořádání konferencí, nepředstavují naproti tomu veřejné financování ve smyslu směrnic. Výraz převážně financovaný znamená více než polovinu. Aby bylo možné určit správně procento veřejného financování určitého subjektu, je nutné vzít v úvahu všechny příjmy dotčeného subjektu, které zahrnují i ty, které pocházejí z obchodních aktivit. Posouzení, zda je zadavatelem subjekt jako je univerzita, musí být činěno ročně a rozpočtový rok, ve kterém zadávací řízení započne, musí být považován za nejvhodnější období pro výpočet, jakým způsobem je takový subjekt financovaný, tak, že kalkulace musí být provedena na základě čísel dostupných na počátku rozpočtového roku, i když jsou provizorní. Subjekt, který představuje zadavatele, když započne zadávací řízení, zůstává, co se týče této veřejné zakázky, předmětem požadavků těchto zadávacích směrnic, dokud zadávací řízení neskončí.“

Ad b) Ovládání státem nebo jiným veřejným zadavatelem

Při vymezení pojmu ovládání je nutné vyjít zejména z ustanovení § 66a OBCHZ³². Pojem ovládání je nicméně pro účely zadávání veřejných zakázek nezbytné vykládat i ve světle komunitárního práva, a to poněkud širším způsobem než uvádí § 66a OBCHZ, jako schopnost ovlivňovat jednání ovládané osoby (ovládanou osobou pak může být i státní podnik, který pod režim OBCHZ nespadá).

Ad c) Stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu právnické osoby.

V případě citovaných orgánů se bude nejčastěji v praxi jednat o představenstvo, jednatele a dozorčí radu obchodních společností (nejsou však vyloučeny ani orgány

³² Dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 66a odst. 3, je ovládající osobou vždy osoba, (i) která je většinovým společníkem; to neplatí, pokud je ovládající osoba určena podle následujícího bodu, (ii) disponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody uzavřené s jiným společníkem nebo společníky, (iii) může prosadit jmenování nebo volbu nebo odvolání většiny osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členem, anebo většiny osob, které jsou členy dozorčího orgánu právnické osoby, jejímž je společníkem. Ovládajícími osobami jsou dále dle ustanovení § 66a odst. 4 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů vždy zároveň osoby jednající ve shodě, které společně disponují většinou hlasovacích práv na určité osobě.

jiných právnických osob vykonávající správní či kontrolní činnosti, jako například správní rada nadace atp.). Při naplnění této podmínky je pak zcela nerelevantní, zda právo na jmenování či volbu v příslušném rozsahu vyplývá ze zákona či smlouvy.

Závěrem k tzv. jiné právnické osoby uvádím, že v podmínkách České republiky je za tzv. jinou právnickou osobu ve smyslu § 2 odst. 2, písm. d ZVZ považována např. Česká televize, Česká národní banka, Český rozhlas či Všeobecná zdravotní pojišťovna.

4. DOTOVANÝ ZADAVATEL

4.1. VYMEZENÍ POJMU DOTOVANÝ ZADAVATEL

Institut dotovaného zadavatele prošel v rámci našeho právního řádu a jednotlivých právních úprav veřejných zakázek poměrně významným historickým vývojem.

Úvodem je třeba zmínit, že dřívější právní úprava veřejných zakázek (zákon č. 199/1994 Sb., zákon č. 40/2004 Sb.) fakticky institut dotovaného zadavatele upravovala, pojem dotovaný zadavatel však neznala. Pojem dotovaný zadavatel je tak poprvé použit až v souvislosti s přijetím současného zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud právní úpravu dotovaného zadavatele porovnáme, a to v kontextu zákona č. 199/1994 Sb., zákona č. 40/2004 Sb. a ZVZ, můžeme jednoznačně konstatovat, že každá novější právní úprava tento institut upravuje volněji.

Z pohledu zákona č. 199/1994 Sb., byl dotovaným zadavatelem každý subjekt (myšleno fyzická i právnická osoba), který při zadávání veřejné zakázky vynakládal jakékoli množství veřejných prostředků.³³ Podíl veřejných prostředků vynakládaných dotovaným zadavatelem při zadávání veřejné zakázky nebyl zákonem č. 199/1994 Sb. nikterak určen. Domnívám se, že zákon č. 199/1994 Sb. v tomto bodě pochybil a v praxi tak mohlo dojít k situaci, kdy konkrétní subjekt byl nucen postupovat dle zákona č. 199/1994 Sb. i tehdy, pokud zadával veřejnou zakázku, kterou financoval téměř v plné výši ze soukromých prostředků a její financování pouze v zanedbatelné části doplnil z veřejných prostředků.³⁴

Pozdější právní úprava veřejných zakázek, reprezentována zákonem č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, představila již volnější pojetí institutu dotovaného zadavatele. Zákon č. 40/2004 Sb., za dotovaného zadavatele považoval osobu, která zadávala veřejnou zakázku hrazenou z více než 50% z peněžních prostředků poskytnutých veřejným zadavatelem.³⁵

V praxi tedy musel subjekt, aby byl považován za dotovaného zadavatele ve

³³ Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a), bod. 2.

³⁴ V absurdním případě mohla výše veřejných prostředků představovat i 1 Kč.

³⁵ Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1, písm. b).

smyslu zákona č. 40/2004 Sb., naplnit dvě základní podmínky. Musel být zadavatelem veřejné zakázky nad 2 mil. Kč a zároveň nesměl financovat veřejnou zakázku z více jak z 50% ze soukromých finančních prostředků.

Současná právní úprava veřejných zakázek, představila v porovnání s dřívějšími právními úpravami veřejných zakázek nejméně přísnou právní úpravu dotovaného zadavatele. Nutno však podotknout, že tak učinila plně v souladu se zadávacími směrnici,³⁶ přičemž se mimo jiné i zde projevila obecná tendence ZVZ nezpříšňovat oproti zadávacím směrnici pravidla pro zadávání veřejných zakázek.

Z výše uvedeného pak vyplývá, že subjekt považovaný za dotovaného zadavatele dle dřívějších zákonů,³⁷ nemusí být nutně dotovaným zadavatelem i dnes dle současné právní úpravy veřejných zakázek.

4.2. SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA DOTOVANÉHO ZADAVATELE

Dotovaným zadavatelem se při naplnění podmínek stanovených ZVZ může stát jakákoliv právnická nebo fyzická osoba. Předpokladem pro to, aby se konkrétní subjekt stal dotovaným zadavatelem, je splnění níže uvedených zákonných podmínek:

- a) zakázka je z více než 50% hrazena (financována) z peněžních prostředků poskytnutých veřejným zadavatelem, a zároveň
- b) se jedná o veřejnou zakázku na zákonem³⁸ vybrané stavební práce, jejíž předpokládaná hodnota odpovídá nejméně finančnímu limitu stanovenému prováděcím právním předpisem³⁹ podle § 12 odst. 1 ZVZ⁴⁰ pro veřejné zakázky na stavební práce, nebo

³⁶ Zejména s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (tzv. zadávací směrnice pro veřejné zadavatele).

³⁷ Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸ Rozumně zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹ Finanční limity pro veřejné zakázky a koncesní řízení jsou určeny nařízením Evropské komise. V souvislosti s těmito limity vydává Evropská komise nové nařízení každé dva roky. S ohledem na tuto praxi, vydává vlády České republiky každé dva roky nařízení vlády, jímž v souladu s vydaným nařízením Evropské komise provede změnu finančních limitů pro veřejné zakázky a koncesní řízení na národní úrovni. V současné době stanoví finanční limity pro veřejné zakázky a koncesní řízení nařízením vlády č. 474/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem dopravy, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu, a nařízením vlády č. 78/2008 Sb., kterým se stanoví finanční limity pro účely koncesního zákona.

- c) se jedná o veřejnou zakázku na služby související s veřejnou zakázkou na zákonem vybrané stavební práce, jejíž předpokládaná hodnota odpovídá nejméně finančnímu limitu stanovenému v prováděcím právním předpise⁴¹ podle § 12 odst. 1 ZVZ⁴² pro veřejné zakázky na služby.

Dotovaným zadavatelem dle výše uvedeného vymezení nemůže být subjekt, který pořizuje plnění, jež má charakter veřejné zakázky na dodávky.

4.3. VEŘEJNÁ ZAKÁZKA HRAZENÁ Z VÍCE NEŽ 50% Z PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ VEŘEJNÉHO ZADAVATELE

Při vymezení podílu veřejného zadavatele na hrazení veřejné zakázky je třeba vzít do úvahy, že konkrétní osoba by měla při vlastním rozhodování, zda je v pozici dotovaného zadavatele či nikoliv, vycházet zejména ze stanovené předpokládané hodnoty veřejné zakázky a z předpokládané hodnoty části veřejné zakázky, která má být hrazena veřejným zadavatelem (tato část by tedy v případě dotovaného zadavatele měla činit více než 50%).

Dotovanému zadavateli veřejný zadavatel poskytuje dotace, a to v rozsahu nejméně 50 % předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Pokud ale veřejný zadavatel poskytuje určitému subjektu finanční prostředky, a tyto mají povahu půjčky nebo úvěru, nebude tento subjekt považován za dotovaného zadavatele, přestože by zároveň naplnil všechny ostatní podmínky stanovené ZVZ pro dotovaného zadavatele. Důvod je v tomto ohledu zcela zřejmý, protože finanční prostředky poskytnuté veřejným zadavatelem dotovanému zadavateli musí mít vždy povahu nevratných finančních prostředků. Tuto skutečnost uznává i odborná veřejnost, např. Krutáková, L., když ve svém komentáři k ZVZ stanoví, že *mezi dotované zadavatele nebude spadat subjekt, který má finanční prostředky od veřejného zadavatele pouze půjčeny, byť by se jednalo třeba o bezúročnou půjčku (zde by formu dotace či nenávratně poskytnutých finančních*

⁴⁰ Viz příloha č. 1 – finanční limity pro veřejné zakázky a koncesní řízení platné od 1.1.2010.

⁴¹ Viz poznámka č. 39.

⁴² Viz poznámka č. 40.

*prostředků mohla splňovat pouze částka, kterou by při normální úrokové sazbě byl subjekt povinen zaplatit).*⁴³

Je zároveň důležité upozornit, že za prostředky veřejného zadavatele se považují i prostředky z fondů Evropské unie, když jednotlivé dotační tituly povětšinou rozdělují ministerstva. Mezi fondy Evropské unie náleží např. strukturální fondy, fond soudržnosti, operační programy, apod.

V postavení dotovaného zadavatele tak s ohledem na výše uvedené bude právnická osoba, které obdrží na výstavbu sportovního objektu v hodnotě 200 mil. Kč bez DPH dotaci z fondů Evropské unie a od České republiky, která bude přesahovat 50% výše uvedené hodnoty.

Domnívám se, že u financování dotovaného zadavatele z finančních prostředků veřejného zadavatele, by bylo vhodné upozornit, že podmínka financování z finančních prostředků není splněna až okamžikem konečného poskytnutí finančních prostředků veřejným zadavatel. Kdybychom naopak vážali podmínku financování ke konečnému poskytnutí finančních prostředků, např. složení finančních prostředků na účet dotovaného zadavatele, mohla by nastat zcela nežádoucí situace, kdyby zadavatel veřejné zakázky hrazené z veřejných prostředků mohl zadávat zakázku mimo režim ZVZ. Nebyl by tak naplněn úmysl zákonodárce podrobit případy veřejných prostředků hrazených z veřejných prostředků právní regulaci. S ohledem na skutečnost, že jde opět o skutečnost neřešenou z pohledu ZVZ (ani zadávací směrnice pro veřejné zadavatele se k této otázce nevyjadřuje), záleží na vlastní interpretaci ZVZ, jaký k této otázce zaujmeme postoj. Osobně se však domnívám, že výše uvedený názor mohu podložit, minimálně odkazem na rozhodnutí UOHS S 114/2005⁴⁴, v němž se Úřad snaží podat řešení výše naznačené otázky. Předmětné rozhodnutí je sice řešeno za účinnosti

⁴³ KRUTÁKOVÁ, L.; KRUTÁK, T. Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a příklady. Olomouc: ANAG, spol. s r.o., 2007. str. 28.

⁴⁴ Viz rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Č.j.: VZ/S114/05-152/3439/05-KV ze dne 23.08.2005: „V případě, že by se zakázka začala považovat za veřejnou zakázku podle zákona až v okamžiku, kdy by zadavatel skutečně obdržel finanční prostředky od veřejného zadavatele, pak by se zakázka zpravidla mohla stát veřejnou zakázkou podle zákona až po její vlastní realizaci.“ [online]. [2010-03-25]. Dostupné z [www http://www.compet.cz/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/vyhledavani/5542/](http://www.compet.cz/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/vyhledavani/5542/).

dřívějšího zákona o veřejných zakázkách,⁴⁵ ovšem s ohledem na snahu Úřadu neodchylovat se při řešení obdobných případů ve své rozhodovací praxi od svých dříve vydaných rozhodnutí, můžeme i toto rozhodnutí považovat za směrodatné.

Dodávám, že z hlediska naplnění podmínek pro postavení osoby jako dotovaného zadavatele je zcela nerozhodné, jaký veřejný zadavatel⁴⁶ bude dotovanému zadavateli nenávratné finanční prostředky poskytovat.

Závěrem je třeba upozornit, že dotovaným zadavatelem je i osoba, které jsou poskytnuty finanční prostředky v kvalifikované výši od veřejného zadavatele na definovanou nadlimitní⁴⁷ veřejnou zakázku prostřednictvím jiné osoby (která sama nemusí být vůbec zadavatelem). V těchto případech je tedy nutné sledovat charakter subjektu, od něhož finanční prostředky skutečně pocházejí, tj. zda tento subjekt je veřejným zadavatel či nikoli. Situaci, kdy finanční prostředky jsou dotovanému zadavateli poskytovány od veřejného zadavatele přes třetí subjekt označujeme v praxi jako tzv. řetězení.

4.4. ZÁKONEM DEFINOVANÉ STAVEBNÍ PRÁCE A SLUŽBY Z HLEDISKA POSTAVENÍ OSOBY JAKO DOTOVANÉHO ZADAVATELE

Aby se určitá osoba mohla nacházet v postavení dotovaného zadavatele, musí zadávat bezvýhradně nadlimitní veřejnou zakázku, která je

- a) veřejnou zakázkou na stavební práce podle přílohy č. 3 ZVZ,⁴⁸ nebo
- b) veřejnou zakázkou na stavební práce a současně se tyto stavební práce týkají zdravotnických zařízení, sportovních zařízení, zařízení určených pro rekreaci či volný čas, škol a budov určených pro administrativní účely, nebo

⁴⁵ Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁶ Druhy veřejného zadavatele viz kapitola 3.

⁴⁷ Nadlimitní veřejná zakázka je definována v § 12 ZVZ. Nadlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota podle § 13 ZVZ bez daně z přidané hodnoty dosáhne nejméně finančního limitu stanoveného prováděcím právním předpisem pro jednotlivé kategorie zadavatelů a druhy veřejných zakázek, případně kategorie dodávek nebo služeb.

⁴⁸ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. Příloha č. 3 – stavební činnosti podle § 9 odst. 1, písmeno a).

- c) veřejnou zakázkou na služby, která však souvisí s veřejnou zakázkou na stavební práce vymezené pod bodem a) nebo b) výše (tedy související buď se stavebními pracemi podle přílohy č. 3 ZVZ nebo se stavebními pracemi týkajícími se objektů uvedených pod písm. b) - takovými "souvisejícími" službami může být například provedení určitých projektových činností či provedení analýz souvisejících s výstavbou.

4.5. VZTAH DOTOVANÉHO ZADAVATELE A SUBDODAVATELE

Za dotovaného zadavatele ZVZ nepovažuje osobu, které byla zadána veřejná zakázka veřejným zadavatelem, pokud na realizaci této veřejné zakázky uzavírá smlouvu se subdodavatelem.⁴⁹

Je nezbytné si uvědomit, že pokud by vybraný uchazeč přeposílal finanční prostředky získané za plnění veřejné zakázky od veřejného zadavatele dále svému subdodavateli za jeho část plnění veřejné zakázky a tato přeposílaná část peněžních prostředků by byla vyšší než 50%, byl by takový uchazeč v podstatě dotován veřejným zadavatelem ve vztahu ke svému subdodavateli.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že přestože by byly jinak naplněny podmínky pro to, aby konkrétní osoba byla dle ZVZ považována za dotovaného zadavatele, ZVZ ji za dotovaného zadavatele nepovažuje, pokud na realizaci veřejné zakázky zadané veřejným zadavatelem uzavírá smlouvu se subdodavatelem.

4.6. POSTUP DOTOVANÉHO ZADAVATELE DLE ZVZ

Dotovaný zadavatel postupuje při zadávání veřejné zakázky dle ustanovení ZVZ platných pro veřejného zadavatele.⁵⁰ Toto pravidlo pak stanoví ZVZ i pro situaci, kdy by dotovaný zadavatel naplnil zároveň definiční znaky sektorového zadavatele. Pokud je tedy sektorovému zadavateli v souvislosti se zadáváním konkrétní veřejné zakázky poskytnuta dotace v příslušné zákonné výši a sektorový zadavatel zároveň naplní i další požadavky ZVZ vztahující se na dotovaného zadavatele, je povinen při zadávání této konkrétní veřejné zakázky postupovat dle pravidel ZVZ stanovených pro veřejného zadavatele.

⁴⁹ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 4.

⁵⁰ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5.

Samozřejmě, že pravidlo pro postup dotovaného zadavatele dle ustanovení ZVZ stanovených pro veřejného zadavatele uplatňujeme jen za předpokladu, že konkrétní subjekt zadává nadlimitní veřejnou zakázku dle ustanovení § 2 odst. 3, písm.a), b) ZVZ.

Pokud konkrétní subjekt nenaplní veškeré definiční znaky dotovaného zadavatele, nemusí tato situace nutně znamenat, že při zadávání veřejné zakázky není nucen postupovat dle ZVZ, neboť může naplnit dle svého charakteru definiční znaky veřejného nebo sektorového zadavatele. Pak se na tento konkrétní subjekt vztahují postupy stanovené ZVZ pro veřejného nebo sektorového zadavatele.

V podmínkách České republiky mohou být dotovaným zadavatelem nejrůznější nevládní organizace, humanitární organizace či sportovní oddíly.

5. SEKTOROVÝ ZADAVATEL

5.1. VYMEZENÍ POJMU SEKTOROVÝ ZADAVATEL

V obecném pojetí můžeme sektorového zadavatele (někdy též označovaného jako síťový či odvětvový zadavatel) vymezit jako podnikatele působícího v sektorech, kde je z povahy věci vyloučena či potlačena efektivní hospodářská soutěž. V podmínkách České republiky je tímto sektorem například část energetického sektoru. Podnikatel, aby mohl vykonávat svou činnost v sektoru, kde je vyloučena nebo potlačena efektivní hospodářská soutěž, bude mít velmi často postavení administrativního nebo přirozeného monopolu. Zároveň však musí platit, že tento podnikatel poskytuje svou činnost ve vymezeném sektoru všem fyzickým či právnickým osobám, které o poskytnutí jeho činnosti (ve smyslu dodávky nebo služby) požádají.

Je zřejmé, že důvodem proč tyto subjekty byly podřazeny při zadávání veřejných zakázek pod režim ZVZ, je zvláštní povaha jejich činnosti, která má za následek podstatné omezení či dokonce vyloučení konkurence. Jurčík k tomuto důvodu dále uvádí, že v 90. letech se ve Společenství prosadil názor, že i když jsou tyto subjekty v některých zemích soukromoprávního charakteru, jsou vždy buď řízeny veřejnými orgány nebo se těší exkluzivním právům. Požívají proto státních výhod a jsou v jisté míře chráněny státem před konkurencí.⁵¹

Dle dikce ZVZ⁵² je sektorovým zadavatelem osoba, která vykonává některou z relevantních činností⁵³ a současně:

- a) tuto relevantní činnost vykonává na základě zvláštního či výhradního práva, nebo
- b) veřejný zadavatel nad ní může přímo nebo nepřímo uplatňovat svůj dominantní vliv.

Aby určitý subjekt mohl být považován za sektorového zadavatele ve smyslu ZVZ, musí tedy splňovat dvě základní podmínky: 1) musí vykonávat relevantní činnost,

⁵¹ Viz srovnaj JURČÍK, R. Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a EU. Praha: C.H.Beck, 2007. str.102.

⁵² Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 6.

⁵³ Viz kapitola 5.2.

2) musí mít určité zvýhodněné postavení vůči ostatním hospodářským subjektům z pohledu hospodářské soutěže. Tohoto zvýhodněného postavení může nabýt opět dvojnásobem: a) získáním zvláštního či výhradního práva nebo b) veřejný zadavatel vykonává nad touto osobou dominantní vliv.

V prvním případě nemusí být subjekt vlastněn veřejným zadavatelem, zvýhodněného postavení se mu dostává na základě získání zvláštního či výhradního práva, které mu udělí zákon či na základě zákona příslušný správní orgán. Podle § 17 písm. p) ZVZ však není zvláštním či výhradním právem právo, které může nabýt při splnění objektivních a nediskriminačních podmínek stanovených zvláštním právním předpisem jakákoli osoba (tzn. pokud určitá osoba splní zákonné podmínky má právo např. získat licenci). Právě získání licence k výkonu určité činnosti může mít onu povahu zvláštního či výhradního práva. Aby šlo v případě získání licence o zvláštní či výhradní právo, musí mít takové získání licence za následek, že ostatní osoby, které licenci nezískaly, jsou vyloučeny z daného hospodářské soutěže v sektoru, neboť v něm bez předemtné licence nelze vykonávat činnost. Charakterickým rysem takovéto licence je to, že na její získání není právní nárok. Pokud by na její získání byl právní nárok, museli by licenci obdržet všichni, kdo splnili podmínky stanovené zákonem.

V druhé případě, abychom mohli hovořit o zvýhodněném postavení sektorového zadavatele, musí veřejný zadavatel vykonávat nad osobou vykonávající relevantní činnost dominantní vliv. ZVZ považuje za uplatňování dominantního vlivu následující:

- a) disponování většinou hlasovacích práv veřejným zadavatelem⁵⁴ nad takovou osobou, nebo
- b) jmenování či volbu více než poloviny členů v zákonem⁵⁵ vymezených orgánech osoby veřejným zadavatelem.⁵⁶

Pojem dominantního vlivu je blízký pojmu ovládnutí dle § 66a OBCHZ, nicméně nejde o totéž. Zatímco podle § 2 odst. 6, písm. b) ZVZ se za dominantní vliv považuje dispozice s většinou hlasovacích práv, za ovládnutí podle § 66a odst. 5) OBCHZ se považuje i stav, kdy určitá osoba disponuje alespoň 40% hlasovacích práv v jiné osobě,

⁵⁴ Buď veřejným zadavatelem samotným nebo veřejným zadavatelem a jinou osobou základě dohody.

⁵⁵ Rozuměj zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁶ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 6, písm. b).

a zároveň není prokázáno, že jiná soba disponuje stejným nebo větším počtem hlasovacích práv. Zatímco ZVZ požaduje většinu hlasovacích práv, podle OBCHZ postačí 40% hlasovacích práv (není-li prokázán opak). Při určování dominantního vlivu je tedy nezbytné vycházet ze speciální úpravy v ZVZ a nikoli z obecné úpravy v OBCHZ.

5.2. RELEVANTNÍ ČINNOST

Obecně můžeme říci, že relevantní činnost je specifickou činností, která je z důvodu spojených s obecným zájmem zpravidla regulována státem, a subjekty vykonávající tuto činnost nejsou vystaveny přímé hospodářské soutěži. Jedním ze základních znaků relevantní činnosti je poskytování služeb či určitého plnění široké veřejnosti.

ZVZ za relevantní činnost považuje takovou činnost, která je takto označena v § 4 ZVZ. Jiné činnosti než výslovně uvedené v ustanovení § 4 ZVZ nelze za relevantní činnosti ve smyslu ZVZ považovat.

Zcela správně pak označil ZVZ za relevantní činnost v § 4 ZVZ pouze takovou činnost, která slouží k uspokojování potřeb veřejnosti. Pokud je tedy určitá činnost (která by jinak měla charakter relevantní činnosti) uskutečňována pouze ve vztahu ke koncernovým či jinak propojeným osobám,⁵⁷ popřípadě pro vlastní spotřebu nebo jako vedlejší produkt jiné činnosti, nejedná se o relevantní činnost.

Vymezení pojmu relevantní činnosti je zcela zásadní pro určení, zda je konkrétní subjekt při zadávání veřejné zakázky povinen postupovat jako sektorový zadavatel dle ZVZ. Současná právní úprava veřejných zakázek totiž stanoví, že pokud sektorový zadavatel zadává nadlimitní veřejnou zakázku a tato je zadávána v souvislosti s jeho relevantní činností, je povinen tuto veřejnou zakázku zadávat v režimu ZVZ, v ostatním případech pak není režimu ZVZ podřízen.

Zda nadlimitní veřejná zakázka souvisí s výkonem relevantní činnosti sektorového zadavatele (tj. zda je zadávána za tímto účelem) je třeba posoudit z hlediska souvislosti zadávané nadlimitní veřejné zakázky s výkonem relevantní činnosti sektorového zadavatele. Zjednodušeně lze říci, že pokud je realizace nadlimitní

⁵⁷ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 19 odst. 7.

veřejné zakázky podmínkou pro řádný výkon relevantní činnosti sektorového zadavatele, pak se vždy jedná o nadlimitní veřejnou zakázku, která souvisí s výkonem relevantní činnosti. Tuto nadlimitní veřejnou zakázku je pak sektorový zadavatel povinen zadávat dle ZVZ.

Ne vždy však můžeme zcela jednoznačně stanovit, že konkrétní zadávaná nadlimitní veřejná zakázka souvisí s výkonem relevantní činnosti sektorového zadavatele. V těchto případech ZVZ stanoví pravidla, dle nichž je třeba vzniklé pochybnosti řešit.⁵⁸

6.4.1. Jednotlivé druhy relevantní činnosti

Jak již bylo uvedeno výše, vymezuje ZVZ pojem relevantní činnosti v § 4 ZVZ. Při vymezení relevantní činnosti přistoupil ZVZ, s ohledem na stejný způsob vymezení relevantní činnosti v sektorové směrnici,⁵⁹ k podání výčtu činností, jež mají pro účely zadávání veřejné zakázky charakter relevantní činnosti.

Níže uvádím výčet jednotlivých činností, jež ZVZ označuje jako relevantní činnost a přikládám k nim stručný komentář.

Za relevantní činnost se považuje při splnění dalších podmínek výkon určité činnosti v následujících odvětvích:

- a) plynárenství (podle Energetického zákona);
- b) teplárenství (podle Energetického zákona);
- c) elektroenergetiky (podle Energetického zákona);
- d) vodárenství podle (podle Zákona o vodovodech a kanalizacích);
- e) doprava, letectví a vodní dopravy;
- f) poskytování poštovních služeb (podle Zákona o poštovních službách);
- g) hornictví a těžebního průmyslu.

Relevantní činnost v odvětví plynárenství⁶⁰

Relevantní činnosti v odvětví plynárenství se rozumí:

⁵⁸ Viz blíže kapitola 6.

⁵⁹ Viz také kapitola 2.2.2.

⁶⁰ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. a).

- a) výroba plynu za účelem poskytování služeb veřejnosti,
- b) poskytování nebo provozování přepravní nebo distribuční soustavy určené k poskytování služeb veřejnosti,
- c) poskytování nebo provozování těžebního plynovodu,
- d) poskytování nebo provozování podzemního zásobníku plynu zajišťujícího provozuschopnost přepravní či distribuční soustavy určené k poskytování služby veřejnosti.

Ad a)

V tomto prvním případě můžeme mluvit o relevantní činnosti pouze tehdy, pokud je plyn vyráběn za účelem jeho poskytování veřejnosti. V situaci, kdy držitel licence na výrobu plynu⁶¹ vyrábí plyn toliko pro vlastní spotřebu (např. pro zásobování vlastních výrobních provozů) o relevantní činnosti nepůjde, či-li takovýto subjekt nebude sektorovým zadavatelem.

Ad b)

Pokud jde o definování přepravní a distribuční soustavy, jsou tyto pojmy vymezeny v ustanovení § 2 odst. 2, písm. b) Energetického zákona. Energetický zákon ve zmíněném ustanovení výslovně uvádí, že jak přepravní, tak distribuční soustava je provozována ve veřejném zájmu.

V oblasti plynárenství je v souvislosti s výše uvedeným ustanovením osobou vykonávající relevantní činnost *ten, kdo vlastní přepravní nebo distribuční soustavu určenou pro zásobování veřejnosti a sám ji za tímto účelem provozuje, nebo kdo ji sice vlastní, ale neprovozuje ji sám, nýbrž ji k provozování poskytuje jiným osobám. Stejně tak vykonává relevantní činnost osoba, která sice sama soustavu určenou pro zásobování veřejnosti nevládní, ale na základě jejího poskytnutí jinou osobou ji pro zásobování veřejnosti provozuje.*⁶²

Osoba, která soustavu vlastní a poskytuje jí k provozování jiné osobě, bude dle mého názoru považována za sektorového zadavatele a bude nucena postupovat při

⁶¹ Ve smyslu zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 57 a násl.

⁶² RAUS D.; NERUDA R.: Zákon o veřejných zakázkách: Komentář. Praha: Linde Praha, a.s., 2007. str. 51.

zadávání veřejné zakázky dle ZVZ, v případě, kdy zadává nadlimitní veřejnou zakázku, jejíž předmět souvisí s vynakládáním finančních prostředků na vlastněnou soustavu (např. renovace předmětné soustavy).

Ad c)

Definice těžebního plynovodu je opět vymezena Energetickým zákonem.⁶³ I v tomto případě bude platit, že relevantní činnost vykonává ten, kdo těžební plynovod vlastní a sám jej provozuje, nebo jej sice vlastní, ale jeho samotný provoz přenechává jiné osobě. Zároveň pak bude relevantní činnost vykonávat subjekt, jež těžební plynovod nevlastní, ale jež jej provozuje, neboť mu byl k provozování přenechán jeho vlastníkem.

Aby se v tomto případě jednalo o relevantní činnost ve smyslu ZVZ je nezbytné, aby byl podzemní zásobník plynu poskytován nebo provozován za účelem zajištění funkčnosti přenosové nebo distribuční soustavy, jejímž účelem je poskytování služeb veřejnosti.

Relevantní činnost v odvětví teplařství⁶⁴

Relevantní činností v odvětví teplařství se rozumí:

- a) výroba tepelné energie za účelem poskytování služeb veřejnosti,
- b) poskytování nebo provozování rozvodného tepelného zařízení určeného k poskytování tepelné energie odběratelům.

Ad a)

O relevantní činnost se bude v tomto případě jednat pouze v případě, kdy je tepelná energie vyráběna za účelem poskytování veřejnosti, nikoliv například pro spotřebu v rámci určitého závodu.

Ad b)

Rozvodné tepelné zařízení je definováno v § 2 odst. 2, písm. c), bod 10 Energetického zákona. Sektorovým zadavatelem dle ustanovení § 4 ZVZ může být

⁶³ Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2, písm. b).

⁶⁴ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. b).

mimo jiné i vlastník či uživatel (nájemce) rozvodného tepelného zařízení určeného k poskytování tepelné energie veřejnosti.

Domnívám se, že i v případě rozvodného tepelného zařízení, bude vlastník rozvodného tepelného zařízení nucen postupovat dle ZVZ pouze pokud bude zadávat veřejnou zakázku na provedení nákladné⁶⁵ opravy tohoto zařízení.

Relevantní činnost v odvětví elektroenergetiky⁶⁶

Relevantní činnost v odvětví elektroenergetiky se rozumí:

- a) výroba elektřiny za účelem poskytování služby veřejnosti,
- b) poskytování nebo provozování přenosové či distribuční soustavy určené k poskytování služby veřejnosti.

Ad a)

O relevantní činnost se bude v tomto případě jednat pouze v případě, kdy je elektřina vyráběna za účelem poskytování veřejnosti (zejména je-li dodávána do přenosové soustavy nebo do regionální distribuční soustavy), nikoliv například pro spotřebu v rámci určitého závodu či v rámci vertikálně integrovaného podnikatele.

Ad b)

Pojmy přenosová a distribuční soustava definuje ustanovení § 2 odst. 2, písm. a) Energetického zákona. V případě přenosové soustavy se vždy jedná o soustavu, která je určená k poskytování služby veřejnosti. Sektorovým zadavatelem podle toho ustanovení ZVZ může být vlastník či uživatel (nájemce) přenosové nebo distribuční soustavy určené k poskytování služby veřejnosti.

Relevantní činnost v oblasti vodárenství⁶⁷

V oblasti vodárenství se za relevantní činnosti považují:

- a) dodávka pitné vody do veřejného vodovodu za účelem poskytování veřejnosti,

⁶⁵ Slovo „nákladné“ má upozornit na skutečnost, že sektorový zadavatel má povinnost postupovat dle ZVZ jen v případě, že zadávaná veřejná zakázka související s jeho relevantní činností je veřejnou zakázkou nadlimitní.

⁶⁶ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. c).

⁶⁷ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. d), e).

- b) poskytování nebo provozování veřejného vodovodu v souvislosti s dodávkou pitné vody,
- c) činnost sektorového podnikatele související s projekty vodního hospodářství, zavlažováním nebo odvodňováním půdy za předpokladu, že objem vody, který má být využit pro dodávky pitné vody, představuje více než 20% celkového objemu vody, které uvedené projekty nebo zavlažovací či odvodňovací zařízení poskytují,
- d) činnost sektorového podnikatele související s odváděním odpadních vod kanalizací sloužící veřejné potřebě nebo s čištěním odpadních vod.

Ad d)

Odvádění odpadních vod kanalizací sloužící veřejné potřebě se považuje za relevantní činnost pouze v případě, že příslušná osoba poskytuje či provozuje vodovod sloužící veřejné potřebě. Totéž platí pro čištění odpadních vod.

Relevantní činnost v oblasti dopravy⁶⁸

V oblasti dopravy se za relevantní činnost považují:

- a) činnost související s poskytováním nebo provozováním dopravních sítí poskytujících službu veřejnosti v oblasti drážní,⁶⁹ tramvajové, trolejbusové nebo lanové dopravy,
- b) provozování veřejné autobusové dopravy,
- c) poskytování a provozování letišť, námořních nebo vnitrozemských přístavů pro letecké a námořní nebo vnitrozemské vodní dopravce.

Ad a)

Relevantní činností je tu tedy jednak poskytování či provozování sítí, jednak dopravních služeb pro veřejnost. Důležité je upozornit, že provozování nákladní osobní dopravy není relevantní činností.

Ad b)

⁶⁸ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. f), i).

⁶⁹ Do drážní dopravy spadá i metro.

Provozování veřejné autobusové dopravy se za relevantní činnost nepovažuje v případě, že jiné osoby mohou poskytovat takovou službu na celém území státu nebo ve vymezené oblasti za stejných podmínek⁷⁰ (to znamená, pokud jiní podnikatelé, kteří splní zákonné podmínky, mohou obdržet oprávnění k provozování veřejné autobusové dopravy za stejných podmínek). Zajímavé se bezesporu jeví posouzení situace, kdy provozovatel veřejné autobusové dopravy provozuje veřejnou autobusovou dopravu na dopravních linkách, kde není potlačena efektivní hospodářská soutěž⁷¹ a zároveň provozuje veřejnou autobusovou dopravu na dopravních linkách, kde k potlačení efektivní hospodářské soutěže dochází. Domnívám se, že v tomto případě bude nutné brát v úvahu ve vztahu k jaké dopravní lince je provozovatelem veřejné autobusové dopravy veřejná zakázka zadávána. Pokud tato veřejná zakázka bude vztahována k dopravní lince týkající se území, ve kterém ohledně provozování veřejné autobusové dopravy došlo k potlačení efektivní hospodářské soutěže, bude daný provozovatel veřejné autobusové dopravy bezesporu sektorovým zadavatelem.

Ad c)

K tomuto vymezení relevantní činnosti upozorňuji, že samotné provozování letecké či vodní dopravy nespadá pod působnost ZVZ.

Relevantní činnost v oblasti poštovních služeb⁷²

Pod režim ZVZ spadá rovněž poskytování poštovních služeb, a to jak poskytování vyhrazených poštovních služeb,⁷³ tak i poskytování poštovních služeb, které nemohou být vyhrazeny podle příslušných předpisů práva Evropských společenství. Poštovní služby, které jsou nebo mohou být vyhrazeny určitému konkrétnímu poskytovateli poštovních služeb, jsou definovány v čl. 7 směrnice 97/67. Za ostatní poštovní služby je třeba považovat služby, které nemohou být vyhrazeny. V českém právním řádu bylo toto ustanovení implementováno do zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), v podobě dodávání písemností s hmotností do 50 g za částku nejvýše 18 Kč. Dodávání

⁷⁰ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 3.

⁷¹ Např. dopravní linka Praha – Brno a zpět.

⁷² Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. g), h).

⁷³ Viz směrnice 97/67 a směrnice 2002/39, kterou byla dříve zmíněná směrnice novelizována.

písemností do uvedené hmotnosti a uvedené ceny je vyhrazeno pouze jedinému držiteli poštovní licence. V případě, že písemnosti nesplňují, resp. přesahují oba tyto parametry, mohou být doručovány prostřednictvím jakékoliv jiné osoby, která je držitelem volné živnosti na tuto činnost.

Za relevantní činnost v oblasti poštovních služeb je třeba považovat i taxativně vyjmenované činnosti související s poskytováním poštovních služeb,⁷⁴ např. filatelistické služby.

Relevantní činnost v oblasti hornictví a těžarství⁷⁵

V oblasti hornické činnosti se za relevantní činnost považuje vyhledávání, průzkum nebo dobývání ropy, plynu, uhlí nebo jiných pevných paliv. Tj. jedná se o činnosti spočívající v získávání zdrojů pro sektor energetiky.

6.4.2. Negativní vymezení relevantní činnosti

Negativním vymezením relevantní činnosti⁷⁶ ZVZ výslovně stanoví, které činnosti nemohou být za relevantní činnost považovány. Toto negativní vymezení se však netýká veřejného zadavatele, který je současně sektorovým zadavatelem. Negativní vymezení relevantní činnosti se týká odvětví teplárenství, plynárenství, elektroenergetiky a vodárenství.

Za relevantní činnost se nepovažuje:

- a) dodávka vyrobené tepelné energie nebo plynu, pokud:
 - jde o dodávku do sítí, které umožňují poskytování služby veřejnosti,
 - k jejich výrobě došlo v důsledku výkonu jiné než relevantní činnosti (tedy nesmí se jednat o jakoukoliv relevantní činnost, nejen v daném odvětví),
 - vyrobená tepelná energie nebo plyn je dodávána se zaměřením výlučně na jejich ekonomické využití, a zároveň

⁷⁴ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. h).

⁷⁵ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. i), bod 1).

⁷⁶ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2.

- dodávka tepelné energie nebo plynu neobsahuje více než 20% průměrného obratu zadavatele za předcházející 3 roky.
- b) dodávka vyrobené elektřiny nebo pitné vody, pokud:
- je vyrobená elektřina nebo pitná voda dodávána do sítí umožňujících poskytování energií,
 - k jejich výrobě došlo za účelem výkonu jiné než relevantní činnosti (tedy opět se nesmí jednat o jakoukoliv relevantní činnost, nejen v daném odvětví),
 - dodávka již vyrobené elektřiny nebo pitné vody závisí pouze na vlastní spotřebě zadavatele (ten tedy dodává do sítě pouze přebytky této elektřiny nebo pitné vody), a zároveň
 - dodávka již vyrobené elektřiny nebo pitné vody nedosahuje více než 30% průměrné celkové výroby zadavatele v posledních třech letech.

K prvé výjimce uvádí např. Jurčík situaci, kdy k výrobě tepla dochází při spalování odpadu ve spalovně. Výroba tepelné energie je v tomto případě vedlejší činností. *Pokud takový objem dodávky tepla, jako vedlejšího spalovacího produktu nedosahuje 20% průměrného obratu podnikatele a jde o dodávku do sítí, které umožňují poskytování služby veřejnosti, nepovažuje se taková činnost za relevantní činnost.*⁷⁷

Závěrem bych chtěla upozornit na skutečnost, že zadávat zakázku podle ZVZ je povinen i ten subjekt, který doposud není sektorovým zadavatelem, avšak předmětem jím zadávané zakázky je např. zhotovení zařízení, které mu umožní relevantní činnost podle § 4 ZVZ vykonávat. Tato povinnost sice není výslovně stanovena ani v ZVZ ani v evropských směrniciích, je ale zřejmé, že v praxi zadávání veřejných zakázek nelze připustit jiný výklad uvedené situace. Příkladem může být pozice subjektu, který prozatím není výrobcem elektrické energie, avšak zakázku na výstavbu první elektrárny bude povinen zadat dle ZVZ. Kdyby tomu tak nebylo, unikala by z působnosti ZVZ podstatná část zadávacích řízení v rámci sektorové činnosti.

⁷⁷ JURČÍK, R. Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a EU. Praha: C.H.Beck, 2007. str.116.

5.3. VÝJIMKY Z PŮSOBNOSTI ZVZ PRO SEKTOROVÉ ZADAVATELE

K postupu sektorového zadavatele dle ZVZ je nezbytné upozornit na výjimky z působnosti ZVZ pro sektorové zadavatele, které ZVZ upravuje v ustanovení § 19 ZVZ.

Pokud jde o zákonné výjimky pro postup sektorového zadavatele dle ZVZ, můžeme nejprve poukázat na obecnou výjimku stanovenou v § 19 odst. 1 ZVZ, dle které sektorový zadavatel zadává podle ZVZ pouze nadlimitní veřejné zakázky, zadávané v souvislosti s výkonem relevantní činnosti ve smyslu ustanovení § 4 ZVZ. Z tohoto zákonného vymezení obecné výjimky pro postup sektorového zadavatele dle ZVZ dále vyplývá, že sektorový zadavatel dle ZVZ nezadává:

- a) podlimitní veřejné zakázky⁷⁸,
- b) veřejné zakázky malého rozsahu⁷⁹, nebo
- c) nadlimitní veřejné zakázky, které nesouvisejí s výkonem relevantní činnosti.

Je tedy zřejmé, že před pořízováním plnění, které je veřejnou zakázkou, musí sektorový zadavatel v první řadě stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky.⁸⁰ Na základě stanovené předpokládané hodnoty sektorový zadavatel zjistí, zda se jedná o nadlimitní veřejnou zakázku či nikoliv. Jedná-li se o nadlimitní veřejnou zakázku, musí sektorový zadavatel určit, zda nadlimitní veřejná zakázka souvisí s výkonem relevantní činnosti, kterou vykonává, či nikoliv. Raus v komentáři k zákonu o veřejných zakázkách dále dodává, že *sektorový zadavatel nepostupuje dle tohoto zákona, pokud předmět veřejné zakázky souvisí především s výkonem jiné než relevantní činnosti.*⁸¹

⁷⁸ Podlimitní veřejná zakázka je definována v § 12 odst. 2 ZVZ. Podlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby nejméně 2. 000.000,- Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6.000.000,- Kč bez daně z přidané hodnoty a nedosáhne finančního limitu stanoveného pro nadlimitní veřejné zakázky.

⁷⁹ Veřejná zakázka malého rozsahu je definována v ustanovení § 12 odst. 3 ZVZ. Veřejnou zakázkou malého rozsahu se dle tohoto ustanovení rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.

⁸⁰ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 13- §16.

⁸¹ RAUS D.; NERUDA R.: Zákon o veřejných zakázkách: Komentář.Praha: Linde Praha, a.s., 2007. str. 142.

Kromě obecné výjimky z působnosti ZVZ pro sektorové zadavatele může sektorový zadavatel využít i některé zvláštní výjimky stanovené v ZVZ.⁸² Použití těchto zvláštních výjimek přichází do úvahy jen v tom případě, souvisí-li nadlimitní veřejná zakázka zadávaná sektorovým zadavatelem s výkonem jeho relevantní činnosti.

Zvláštní výjimky pro sektorové zadavatele lze rozdělit do tří základních skupin:

- a) výjimky pro nadlimitní veřejné zakázky, které se vážou k některým specifickým činnostem sektorového zadavatele⁸³,
- b) výjimky pro nadlimitní veřejné zakázky, které zadává sektorový zadavatel či sektoroví zadavatelé přidružené osobě, a
- c) výjimky pro nadlimitní veřejné zakázky, které si navzájem zadává více sektorových zadavatelů.

Ad b)

Sektorový zadavatel není povinen postupovat podle ZVZ rovněž v případě, zadává-li veřejné zakázky výhradně přidružené osobě⁸⁴ tzv. inhouse zadávání. Totéž platí i v případech, kdy veřejnou zakázku zadává více sektorových zadavatelů společně sdružených pro účely zadávání veřejné zakázky, je-li veřejná zakázka zadávána osobě přidružené alespoň k jednomu z těchto sektorových zadavatelů. Tento postup je však dále podmíněn skutečností, že alespoň 80 % průměrného obratu přidružené osoby za poslední 3 roky je dosaženo poskytováním plnění tímto způsobem.

Ad c)

Obdobně jsou z působnosti ZVZ vyloučeny veřejné zakázky zadávané sdružením sektorových zadavatelů některému z těchto sektorových zadavatelů nebo jedním ze sdružených sektorových zadavatelů takto sdruženým sektorovým zadavatelům. V tomto druhém případě však musí být sektoroví zadavatelé prokazatelně sdruženi po dobu minimálně tří let. Sektoroví zadavatelé využívající této zákonné výjimky, mohou být Evropskou komisí vyzváni ke sdělení zejména relevantních

⁸² Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 19 odst. 2-7.

⁸³ Srovnej viz RAUS D.; NERUDA R.: Zákon o veřejných zakázkách: Komentář. Praha: Linde Praha, a.s., 2007. str. 143-146.

⁸⁴ Definice přidružené osoby je provedena zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 17 písm. h).

informací týkajících se identifikace přidružených osob či ostatních sdružených sektorových zadavatelů a identifikace veřejných zakázek.

5.4. VYNĚTÍ SEKTOROVÝCH ZADAVATELŮ Z REŽIMU VEŘEJNÉHO ZADÁVÁNÍ PODLE EVROPSKÉHO PRÁVA

Vynětí z režimu veřejného zadávání pro určité odvětví lze dosáhnout též v rámci evropského práva na základě žádosti členského státu.⁸⁵ Sektorová směrnice⁸⁶ stanoví, že právní úprava veřejných zakázek se nemá vztahovat na činnosti, které jsou vystaveny plné konkurenci na trzích, na které není přístup omezen. Zda tato konkurence je či není zajištěna, posuzuje Evropská komise na základě žádosti dotčeného sektorového zadavatele či věcně příslušného ministerstva podané prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj dle kritérií, která jsou v souladu s ustanoveními Smlouvy o ES⁸⁷ týkajících se hospodářské soutěže. Půjde zejména o vlastnosti příslušného zboží nebo služeb, existenci alternativního zboží nebo služeb, cen a stávající či budoucí možnosti volby dodavatelů příslušného zboží či služeb.

Podnět k podání takové žádosti věcně příslušným ministerstvem může dát kterýkoliv sektorový zadavatel, pokud žádost nepodává přímo dotčený sektorový zadavatel. Evropská komise postupuje při rozhodování, zda je příslušná relevantní činnost vystavena plné konkurenci na trhu či nikoliv, dle článku 30 sektorové směrnice a Rozhodnutí Evropské komise 2005/15/ES ze dne 7. 1. 2005 o prováděcích pravidlech k postupu stanovenému článkem 30 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.⁸⁸

Na posouzení žádosti má Evropská komise obecně tříměsíční lhůtu, která může být v odůvodněných případech prodloužena až na 6 měsíců. Pokud Evropská komise nerozhodne ve lhůtě 6 měsíců, platí, že příslušná relevantní činnost již nadále není podřízena ZVZ. Od okamžiku účinnosti rozhodnutí Evropské komise o tom, že je

⁸⁵ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 20.

⁸⁶ Viz také kapitola 2.2.2.

⁸⁷ Viz poznámka č. 6.

⁸⁸ Portál EUR-Lex. [online]. [2010-03-15]. Dostupné z www <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:007:0007:0017:CS:PDF>.

příslušná relevantní činnost plně vystavena konkurenci na trzích, nepostupuje sektorový zadavatel při zadávání veřejných zakázek v souvislosti s výkonem této činnosti dle ZVZ.

Závěrem bych dodala, že v současné době žádná takováto výjimka pro sektorové zadavatele v rámci České republiky neplatí.⁸⁹

⁸⁹ Dle telefonického sdělení JUDr. Mgr. Vlastimila Fídlera, vedoucího oddělení právního rámce veřejných zakázek a PPP Ministerstva pro místní rozvoj, ze dne 1. března 2010.

6. SOUBĚH ČINNOSTÍ

V praxi zadávání veřejných zakázek se můžeme velice často setkat se situacemi, kdy jedna osoba naplňuje definiční znaky více zadavatelů⁹⁰. Příkladem může být veřejný zadavatel, který zároveň vykonává relevantní činnost a naplňuje i další definiční znaky sektorového zadavatele. Zároveň je nutné upozornit, že i sektorový zadavatel může v některých případech naplnit zároveň definiční znaky veřejného zadavatele, a to zejména tehdy, pokud kromě relevantní činnosti vykonává i jinou činnost (která není ZVZ definována jako relevantní činnost) a veřejnou zakázku zadává v souvislosti s touto jinou činností.

Výše vymezené případy označuje ZVZ jako případy tzv. souběhu činností a v ustanovení § 2 odst. 7 a § 5 ZVZ uvádí způsob, jak mají zadavatelé v případech souběhu činností postupovat.

ZVZ tím, že přináší metodický návod k určení postavení zadavatele při souběhu činností odstraňuje nedostatky předchozího zákona, který otázku souběhu činností neřešil.

6.1. TEORETICKÉ ŘEŠENÍ SOUBĚHU ČINNOSTÍ ZA ÚČINNOSTI DŘÍVĚJŠÍHO ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Jak již bylo výše uvedeno dříve účinný zákon o veřejných zakázkách⁹¹ otázku souběhu činností výslovně neupravoval, a to i napříč tomu, že k takovým situacím velmi často docházelo.

Dřívější praxe při zadávání veřejných zakázek se s neexistencí právní úpravy souběhu činností vypořádala poměrně jednoduše, tím, že odkázala na komunitární právo veřejných zakázek. Obecným východiskem se stala sektorová směrnice,⁹² v níž takovýto subjekt existoval a stále existuje. Odkazem na zmíněnou směrnici tehdejší odborná veřejnost došla k závěru, že v případě, kdy jeden subjekt naplňuje zároveň definiční znaky veřejného a sektorového zadavatele (ve smyslu tehdejšího § 2 zákona⁹³), je na tohoto zadavatele nezbytné nahlížet jako na zadavatele sektorového a zároveň tak i na jeho postavení uplatňovat pravidla stanové tímto zákonem pro

⁹⁰ Tato osoba je v praxi zadávání veřejných zakázek označována jako tzv. smíšený zadavatel.

⁹¹ Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁹² Viz také kapitola 2.2.2.

⁹³ Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

sektorového zadavatele. Na základě tohoto právního výkladu tedy platilo, že zadával-li takový subjekt veřejnou zakázku v souvislosti s relevantní činností, byl povinen postupovat dle tehdy účinného zákona o veřejných zakázkách; ovšem jen za předpokladu, že šlo o nadlimitní veřejnou zakázku. Naplnil-li tedy veřejný zadavatel podmínku relevantní činnosti, stával se z něj pro účely dané veřejné zakázky sektorový zadavatel a byl na něj uplatňován mírnější režim tehdy účinného zákona o veřejných zakázkách platný pro sektorového zadavatele. Pokud naopak zadával konkrétní subjekt, u něhož došlo k souběhu činností, veřejnou zakázku mimo rámec relevantní činnosti, byl povinen postupovat dle tehdy účinného zákona o veřejných zakázkách i v případě zakázek podlimitní.

6.2. PRÁVNÍ ÚPRAVA SOUBĚHU ČINNOSTÍ V ZVZ

Ustanovení o souběhu činností upravuje ZVZ v § 5. Z pohledu zadavatelů, u nichž dochází k souběhu činností, jde o ustanovení zcela zásadní, neboť těmto zadavatelům pomáhá určit dle kterých zákonných ustanovení mají při zadávání veřejné zakázky postupovat, popřípadě, zda mohou při zadávání veřejné zakázky postupovat zcela mimo režim ZVZ, a to na základě použití některé ze zákonných výjimek.

ZVZ v § 5 stanoví, že *souběhem činností se rozumí, souvisí-li předmět zadávané veřejné zakázky s výkonem relevantní činnosti i s výkonem jiné činnosti zadavatele.*⁹⁴ K tomuto vymezení souběhu činností ZVZ dále dodává, že *při souběhu činností postupuje veřejný zadavatel podle ustanovení tohoto zákona platných pro sektorového zadavatele pouze tehdy, pokud předmět veřejné zakázky souvisí především s relevantní činností vykonávanou veřejným zadavatelem; v opačném případě nebo pokud nelze objektivně určit, zda předmět veřejné zakázky souvisí především s výkonem relevantní činnosti, postupuje veřejný zadavatel podle ustanovení tohoto zákona platných pro veřejné zadavatele.*⁹⁵

K souběhu činností u sektorového zadavatele ZVZ stanoví, že *sektorový zadavatel nepostupuje podle tohoto zákona, pokud předmět veřejné zakázky souvisí především s jinou jeho činností, než je výkon relevantní činnosti; v opačném případě nebo pokud nelze objektivně určit, zda předmět veřejné zakázky souvisí především*

⁹⁴ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1.

⁹⁵ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 2, písm. a).

s výkonem jiné činnosti, postupuje sektorový zadavatel podle ustanovení tohoto zákona platných pro sektorové zadavatele.⁹⁶

6.3. SOUBĚH ČINNOSTÍ U VEŘEJNÉHO ZADAVATELE

Veřejný zadavatel je oprávněn postupovat podle méně přísných pravidel pro sektorové zadavatele v případě, kdy v souladu s ustanovením § 2 odst. 7 ZVZ, zadává veřejnou zakázku, jejíž předmět souvisí s výkonem relevantní činnosti veřejného zadavatele nebo, kdy předmět veřejné zakázky souvisí především s relevantní činností vykonávanou veřejným zadavatelem.

Jde-li o určení, zda veřejná zakázka souvisí s výkonem relevantní činností, domnívám se, že je v tomto ohledu nezbytné vycházet zejména z účelu zadání veřejné zakázky, tzn. zda poptávané plnění souvisí s výkonem relevantní činnosti zadavatele či nikoli. Pokud pak jde o určení poměru, v jakém poptávané plnění souvisí s relevantní činností zadavatele a v jakém nikoli, mám se za to, že vymezovat tento poměr skrze předpokládanou hodnotu těchto dílčích částí veřejné zakázky není zcela správné.

V praxi může bezpochyby dojít k situaci, kdy část plnění vztahující se k relevantní činnosti zadavatele je ohodnocena nižší předpokládanou hodnotou, nicméně z pohledu účelu je tato část poptávaného plnění zcela zásadní, tzn. že tato část plnění je hlavním důvodem zadání veřejné zakázky.

Existují-li však stále pochybnosti o naplnění podmínky „především s relevantní činností“ je v daném případě aplikován přísnější režim zadávání a veřejný zadavatel bude postupovat striktně dle pravidel stanovených ZVZ pro veřejné zadavatele.

6.4. SOUBĚH ČINNOSTÍ U SEKTOROVÉHO ZADAVATELE

6.4.1. Souběh činností u čistě sektorového zadavatele

V případě sektorového zadavatele, který není současně veřejným zadavatelem (tzv. čistě sektorový zadavatel) je možné rozlišit tři základní situace, a to pokud *předmět veřejné zakázky*

- a) souvisí především s výkonem relevantní činností sektorového zadavatele,

⁹⁶ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 2, písm. b).

- b) souvisí především s jinou činností sektorového zadavatele, než je výkon relevantní činnosti,
- c) je takového charakteru, že nelze objektivně určit, zda předmět veřejné zakázky souvisí především s výkonem relevantní činností sektorového zadavatele či nikoliv.

V prvním z uvedených případů je zřejmé, že sektorový zadavatel bude postupovat dle pravidel ZVZ upravujících postup při zadávání veřejných zakázek sektorovými zadavateli.

V druhém z avizovaných případů pak bude sektorový zadavatel oprávněn zadávat veřejnou zakázku zcela mimo režim ZVZ. Je však možné, že pro účely vhodnějšího způsobu výběru dodavatele podřídí zcela dobrovolně své výběrové řízení pod režim ZVZ.

Pokud by ovšem nebylo u tohoto čistě sektorového zadavatele objektivně možné určit, zda předmět zadávané veřejné zakázky především souvisí s jeho relevantní činností, ZVZ jednoznačně stanoví, že je třeba takového zadávací řízení podříditi přísnějšímu právnímu režimu. Sektorový zadavatel tak bude při zadávání takové veřejné zakázky postupovat podle ZVZ. ZVZ tímto způsobem omezuje situace, kdy by veřejná zakázka, jinak patřící pod režim ZVZ, byla zadána bez zákonného podkladu a v té souvislosti by i v budoucnu postup zadavatele v zadávacím řízení týkající se této veřejné zakázky byl postaven mimo přezkumnou činnost UOHS.

6.4.2. Souběh činností u sektorového zadavatele, který je současně veřejným zadavatelem

V případě sektorového zadavatele, který je současně veřejným zadavatelem (tedy naplňuje i definiční znaky veřejného zadavatele), je rovněž možné rozlišit tři základní situace, a to pokud předmět veřejné zakázky

- a) souvisí především s výkonem relevantní činností sektorového zadavatele, pak postupuje sektorový zadavatel dle pravidel upravujících postup při zadávání veřejných zakázek sektorovými zadavateli, bez ohledu na to, zda je současně i veřejným zadavatelem;

- b) souvisí především s jinou činností sektorového zadavatele, než je výkon relevantní činnosti, pak postupuje sektorový zadavatel podle pravidel platných pro veřejného zadavatele (např. výrobce elektřiny současně provozuje hostinskou činnost a v rámci jedné veřejné zakázky poptává provedení rekonstrukce objektu pro provoz této hostinské činnosti);
- c) je takového charakteru, že nelze objektivně určit, zda předmět veřejné zakázky souvisí především s výkonem relevantní činností sektorového zadavatele či nikoliv, pak je třeba použít přísnější právní režim a takový zadavatel tak bude při zadávání veřejné zakázky postupovat podle ustanovení platných pro veřejného zadavatele.

7. SDRUŽENÍ ZADAVATELŮ

Pro účely společného zadání veřejné zakázky se může spojit i více osob, přičemž jednou z těchto osob musí být vždy zadavatel. Spojení pro účely společného zadání veřejné zakázky může být realizováno dvěma základními způsoby:

- a) pro účely společného zadání veřejné zakázky se spojí dvě či více osob, které naplňují znaky zadavatele, tedy každá ze spojujících se osob je buď veřejným zadavatelem, dotovaným zadavatelem nebo sektorovým zadavatelem,
- b) pro účely společného zadání veřejné zakázky se spojí jedna či více osob, které naplňují znaky zadavatele, s jednou či více osobami, které nenaplňují znaky zadavatele.

7.1. SDRUŽENÍ TVOŘENÉ POUZE ZADAVATELI

Pro účely společného zadání veřejné zakázky se mohou spojit dva či více zadavatelů, a to bez ohledu na to, do které kategorie zadavatelů jednotliví zadavatelé spadají. ZVZ používá pro označení tohoto spojení zadavatelů legislativní zkratku "sdružení zadavatelů."⁹⁷

Před zahájením zadávacího řízení směřujícího ke společnému zadání veřejné zakázky jsou zadavatelé povinni uzavřít písemnou smlouvu, v níž vymezí vzájemná práva a povinnosti související se zadávacím řízením a stanoví způsob jednání jménem účastníků sdružení. Pro uzavření této smlouvy lze doporučit uzavření smlouvy o sdružení podle § 829 a násl. OBČZ.⁹⁸ Při uzavření smlouvy o sdružení je, mimo náležitostí upravených v § 829 a násl. OBČZ, nezbytné dodržet rovněž ustanovení ZVZ, tj.:

- a) výslovně definovat způsob jednání jménem účastníků sdružení - za sdružení zpravidla bude vystupovat po celou dobu zadávacího řízení pouze jeden účastník, který bude ostatními účastníky pověřen/zmocněn ke všem jednáním spojených se zadávacím řízením (jednání jménem

⁹⁷ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 8.

⁹⁸ Stejný postup zmiňuje i Raus. RAUS D.; NERUDA R.: Zákon o veřejných zakázkách: Komentář. Praha: Linde Praha, a.s., 2007. str. 37.

sdružení zadavatelů však může být i v jednotlivých úkonech svěřeno různým účastníkům, nebude to však příliš praktické);

- b) vymezit vzájemná práva a povinnosti související se zadávacím řízením - sdružení zadavatelé musí v písemné smlouvě zejména vymezit způsob spolupráce při zadávání veřejné zakázky, například jakým způsobem budou hradit náklady na realizaci zadávacího řízení, kdo bude odpovídat za činění jednotlivých dílčích kroků v zadávacím řízení, jakým způsobem budou strany komunikovat, zda budou jednotlivé úkony účastníka pověřeného/zmocněného k jednání jménem sdružení zadavatelů podléhat určitým omezením ze strany ostatních účastníků, kdo ponese odpovědnost za činění jednotlivých úkonů v rámci zadávacího řízení, atp.).

Sdružení zadavatelů se může sestávat buď pouze z veřejných zadavatelů, pouze z dotovaných zadavatelů či pouze ze sektorových zadavatelů, nebo i z kombinace různých kategorií zadavatelů. V tomto posledně zmiňovaném případě je třeba určit, podle kterých zákonných ustanovení bude sdružení zadavatelů postupovat:

- a) pokud jsou účastníky sdružení pouze sektoroví zadavatelé, postupuje sdružení zadavatelů dle ustanovení ZVZ platných pro sektorové zadavatele,
- b) pokud je alespoň jedním z účastníků sdružení veřejný zadavatel (pokud se současně nejedná o sektorového zadavatele a veřejná zakázka nemá být zadávána v souvislosti s výkonem relevantní činnosti tohoto zadavatele) nebo dotovaný zadavatel, postupuje sdružení zadavatelů dle ustanovení ZVZ platných pro veřejného zadavatele.

Účastníky tohoto sdružení mohou přitom být jak tuzemské právnické a fyzické osoby, tak fyzické osoby – cizinci a právnické osoby založené a vzniklé podle cizího práva.⁹⁹

⁹⁹ Takto sdružené osoby si sice mohou na základě zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů provést pro účely právní úpravy vzájemných práv a povinností volbu rozhodného soukromého práva. Zároveň je však nutné dodat, že působnost ZVZ nemůže být z vůle těchto účastníků sdružení prolomena. Půjde-li o veřejnou zakázku zadávanou na území České republiky, bude se na toto sdružení zadavatelů vždy vztahovat příslušná ustanovení ZVZ.

7.2. SDRUŽENÍ ZADAVATELE A JINÉ OSOBY

Pro účely společného zadání veřejné zakázky se může spojit i zadavatel s jakoukoliv jinou osobou, která definici pojmu zadavatel nenaplnuje. Takto se může spojit s jinou osobou ("nezadavatelem") jak veřejný zadavatel, tak i dotovaný zadavatel nebo sektorový zadavatel. S osobou, která není zadavatelem, se však mohou spojit i zadavatelé různých kategorií (např. veřejný a dotovaný zadavatel se pro účely zadání nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce spojí s osobou, která není zadavatelem).

8. CENTRÁLNÍ ZADAVATEL, CENTRÁLNÍ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

8.1. INSTITUT TZV. CENTRÁLNÍHO ZADAVATELE – JEHO VÝZNAM A PRÁVNÍ ÚPRAVA

Institut centrálního zadávání veřejných zakázek je z pohledu ZVZ zcela novým institutem. Dřívější zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách jej neznal. Česká republika se touto novou právní úpravou přiřadila k dalším zemím, které systémem centrálního zadávání veřejných zakázek znají a úspěšně jej využívají (př. speciální nákupčí útvary v Německu, USA a dalších státech).

Myšlenka zavést tento institut není zcela nová a je vedena snahou o usnadnění zadávání zakázek zadavatelům, které veřejné zakázky nezadávají často (např. větší obec může takto organizovat centralizované zadávání pro menší okolní obce). Předpokládá se rovněž, že centrální zadavatel bude díky větším objemům zadávaných zakázek schopen získat množstevní slevy a uspořit tak finanční prostředky. Základním účelem centrálního zadavatele je tak vytvoření efektivního nástroje pro dosažení úspor při nákupu běžných komodit v důsledku většího množství poptávaného plnění na straně jedné a na druhé straně zároveň zvýšení odbornosti na straně zadavatele při realizaci zadávacích procesů, kterýžto se ve většině případů specializuje na oblast zadávání veřejných zakázek a v této oblasti dosáhl cenných zkušeností.

Institut tzv. centrálního zadavatele je vystavěn na principu, podle něhož osoba, která by v daném případě byla nucena postupovat podle ZVZ, může provedením zadávacího řízení pověřit jinou osobu, která pak sama vystupuje jako zadavatel – realizuje všechny úkony v zadávacím řízení a zároveň nese podle ZVZ odpovědnost za řádný postup v zadávacím řízení. Touto osobou, která vystupuje jako centrální zadavatel může být ovšem pouze veřejný zadavatel.

V rámci centralizované zadávání pořizuje tedy centrální zadavatel zboží, služby nebo stavební práce pro jiné zadavatele. Zároveň tím není vyloučeno, aby si centrální zadavatel část plnění získaného při centralizovaném zadávání neponechal i pro sebe.

Právní úprava centrálního zadavatele je zakotvena v § 3 ZVZ.

8.2. KDO MŮŽE BÝT CENTRÁLNÍM ZADAVATELEM?

Jako centrální zadavatel, který je v konkrétním případě pověřen zadavateli provedením zadávacího řízení, může vystupovat pouze veřejný zadavatel, či-li osoba splňující podmínky stanovené v ustanovení § 2 odst. 2 ZVZ.

Všeobecně se pak ohledně centrálního zadavatele uznává, že tento nemusí být osobou, která má příslušné oprávnění k podnikání. Není totiž vyloučeno, že veřejný zadavatel, jiná právnická osoba, obec či kraj, bude vykonávat činnost centrálního zadavatele za účelem dosažení zisku.

Zadavatel, který se naopak centrálním zadavatelem nechává „zastoupit“, označovaný velmi často jako pověřující zadavatel, může být jak veřejným zadavatelem, tak sektorovým, popř. dotovaný zadavatelem.

8.3. FORMY CENTRÁLNÍHO ZADÁVÁNÍ V ČR

Činnost centrálního zadavatele spočívá v zajištění zadávacího řízení pro pověřujícího zadavatele, přičemž ono centralizované zadávání může nabývat dvou forem.

V prvním případě centrální zadavatel pro jiné zadavatele pořizuje dodávky či služby (obecně pak plnění) na svůj účet, a následně toto plnění jednotlivým zadavatelům přeprodává bez navýšení ceny. V praxi je tento způsob centralizovaného zadávání organizován tak, že centrální zadavatel zrealizuje celé zadávací řízení na svůj účet, postupem dle ZVZ vybere nejvhodnějšího uchazeče a s ním uzavře smlouvu na plnění. Získané plnění pak centrální zadavatel předprodává zadavatelům, jimiž byl k centralizovanému zadávání pověřen.

Pokud jde o cenu, za kterou jsou dodávky a služby převáděny na pověřující zadavatele, platí dle ustanovení § 3 odst. 1 ZVZ, že při tomto následném prodeji dodávek nebo služeb nemůže centrální zadavatel přistoupit k navýšení prodejní ceny.

Centrální zadavatel tak poskytuje zadavatelům předmětné plnění – dodávky nebo služby - maximálně za cenu, za kterou jej pořídil, popř. za cenu nižší.

Typickou součástí smlouvy o centrálním zadávání, uzavřené mezi centrálním zadavatelem a zadavatelem, je pak logicky ustanovení, na základě kterého centrálnímu

zadavateli náleží za obstarání zadávacího řízení pro centrálního zadavatele úhrada nákladů s tím souvisejících.

Druhou možnou formou centrálního zadávání, jež má oporu v ZVZ, je pořizování plnění na účet ostatních zadavatelů (někdy označované jako mandátní forma centralizovaného zadávání). Centrální zadavatel v tomto modelu centrálního zadávání uskuteční opět celé zadávací řízení a vybere pro zadavatele nejvhodnějšího uchazeče. Smlouva na plnění veřejné zakázky je však uzavírána přímo mezi uchazečem a pověřujícím zadavatelem. Tuto formu centrálního zadávání lze použít pro pořizování a zadávání veřejných zakázek na dodávky, služby, stejně tak jako na stavební práce.

8.4. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY CENTRÁLNÍHO ZADÁVÁNÍ DLE ZVZ

Z ustanovení § 3 odst. 1 ZVZ vyplývají dvě základní podmínky centrálního zadávání:

První podmínka stanoví, že systém centrálního zadávání je zákonný jen tehdy, když je zajištěna pluralita subjektů, kteří se obrací na centrálního zadavatele za účelem realizace centralizovaného zadávání. Na straně pověřujících zadavatelů musí tedy vystupovat nejméně dva subjekty, bez ohledu na skutečnost, zda jde v daném případě o veřejné, sektorové nebo dotované zadavatele.

Výše uvedená podmínka nebude v žádném případě naplněna, pokud by centrální zadavatel zadával zakázku za sebe a ještě za jednoho zadavatele, neboť by taková situace de facto znamenala, že na straně pověřující je pouze jediný subjekt. Navíc tento model je nemyslitelný již ze samotné podstaty věci, kdy centrální zadavatel nemůže pověřit provedením zadávacího řízení sám sebe.

Na druhé straně by požadavek plurality na straně pověřujících zadavatelů nebyl naplněn ani tehdy, když by zde vystupoval pouze jeden pověřující zadavatel a vedle něho další osoba, jež sice hodná využít služeb centrálního zadavatele, ale zároveň tuto osobu nelze subsumovat pod žádnou skupinu zadavatelů – svou podstatou není ani veřejným, ani sektorovým, či dokonce ani dotovaným zadavatelem.

Druhou důležitou podmínkou centrálního zadávání je povinná existence smlouvy mezi centrálním zadavatelem a pověřujícím zadavatelem/zadavateli, jež pod sankcí neplatnosti musí být písemná. Zmíněná smlouva upravuje vzájemná práva

a povinnosti v rámci centralizovaného zadání příslušné veřejné zakázky a musí být uzavřena před zahájením centralizovaného zadávání (tj. nejpozději před uveřejněním oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo odesláním výzvy o zahájení zadávacího řízení).

V praxi pak smlouva uzavíraná mezi centrálním zadavatelem a zadavatelem pověřujícím může nabýt podoby smlouvy typově vymezené (mandátní smlouva, příkazní smlouva a další obdobné typy smluv), nebo může jít po smlouvu inominátní. Vystupují-li na obou stranách smluvního vztahu veřejní zadavatelé (tzn. je-li centrální zadavatel veřejným zadavatelem a zároveň i pověřující zadavatelé naplňují zákonné znaky veřejných zadavatelů) přichází v úvahu využití i veřejnoprávních smluv podle § 159 a násl. zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Pověřující zadavatelé přitom mohou s centrálním zadavatelem uzavřít jedinou smlouvu, nebo může každý pověřující zadavatele s centrálním zadavatelem uzavřít samostatnou smlouvu o centrálním zadávání.

Pokud jde o obsah smlouvy o centrálním zadávání, ten není ZVZ nijak striktně vymezen. Při vymezení obsahu smlouvy o centrálním zadávání je nutné vycházet z hlavního účelu této smlouvy, jímž je úprava vzájemných vztahů mezi pověřujícím zadavatelem/zadavatelem a centrálním zadavatelem. Je zřejmé, že častým obsahem smlouvy o centrálním zadávání bude, kromě závazku provést ve prospěch zadavatelů centralizované zadávání, úprava konkrétních požadavků pověřujícího zadavatele na požadované plnění, dále předpokládané množství plnění, doba, na níž má být uzavřena smlouva s vybraným uchazečem, závaznost požadavků pověřujícího zadavatele a odpovědnostní vztahy. Předmětem diskuze ohledně obsahu smlouvy je velice často i otázka, zda si může centrální zadavatel v této smlouvě o centrálním zadávání zřídit za tuto činnost odměnu. Všeobecně se uznává, že takovéto ujednání není v rozporu se zásadou smluvní volnosti, nicméně jde o otázku zákonem neupravenou. Pokud jde obecně o otázku úplatného realizování centrálního zadávání, domnívám se, že výše úhrady jednoho zadavatele centrálnímu zadavatelem za obstarání zadávacího řízení by neměla přesáhnout finančního limitu 2 mil. Kč bez DPH. Jsem v tomto bodě toho názoru, že v případě dosažení, resp. překročení této finanční hranice by se již jednalo

o veřejnou zakázku malého rozsahu a pověřující zadavatel by tak musel podstoupit zadávací řízení dle ZVZ na výběr centrálního zadavatele.

Závěrem k tomuto bodu doplním, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jako orgán kontroly na úseku hospodářské soutěže a veřejných zakázek, může v rámci své přezkumné činnosti zkoumat, zda písemná smlouva uzavřená mezi centrálním zadavatelem a pověřujícím zadavatelem/zadavateli existuje a pokud ano, zda realizovaný postup centrálního zadavatele odpovídá zákonným podmínkám.

8.5. PRÁVNÍ REŽIM ZÁVAZNÝ PRO CENTRÁLNÍHO ZADAVATELE PŘI REALIZACI CENTRALIZOVANÉHO ZADÁVÁNÍ¹⁰⁰

Centrální zadavatel při realizaci centralizovaného zadávání musí postupovat v souladu s ZVZ, a to v zásadě dle pravidel stanovených ZVZ pro veřejné zadavatele.

Jedinou možnou odchylku od tohoto pravidla představuje situace, kdy centrální zadavatel zadává veřejnou zakázku výlučně pro sektorové zadavatele či na jejich účet (jinými slovy jde o situaci, kdy na straně pověřujících zadavatelů vystupují pouze a jenom sektoroví zadavatelé). V tomto případě postupuje i centrální zadavatel dle pravidel stanovených ZVZ pro sektorové zadavatele.

Pokud tedy nastane situace, kdy na straně pověřujících zadavatelů stojí výlučně zadavatelé sektoroví, pak povinnost centrálního zadavatele postupovat dle ZVZ bude omezena pouze na zadávání nadlimitních veřejných zakázek; podlimitní veřejné zakázky může centrální zadavatel realizovat v režimu mimo ZVZ. Toto zvýhodnění pro podlimitní veřejné zakázky je snadno zdůvodnitelné. Stejně jako v případě sektorových zadavatelů, kdy ZVZ stanoví obecnou výjimku z působnosti ZVZ pro podlimitní zakázky, uplatní se tato výjimka i na centrálního zadavatele, jde-li o situaci, kdy se na centrálního zadavatele uplatní postup pro sektorové zadavatele (viz. výše situace, kdy na straně pověřujících zadavatelů vystupují výlučně sektoroví zadavatelé).

Při realizaci zadávacího řízení musí centrální zadavatel dbát zvýšené opatrnosti, jde-li o otázku určení předpokládané hodnoty veřejné zakázky. V případě centrálního zadávání platí, že předpokládaná hodnota veřejné zakázky je součet předpokládaných

¹⁰⁰ Část kapitoly je převzata z přednášky JUDr. Ing. Radka Jurčíka, Ph.D. Veřejné zakázky a PPP projekty v praxi. Agentura OTIDEA a.s. Veletržní palác v Praze. [2008-06-16].

hodnot zakázek všech pověřujících zadavatelů. Správné určení předpokládané hodnoty centrálního zadávání je pak důležité (stejně jako u standardního zadávání veřejných zakázek) pro určení správného druhu veřejné zakázky, tedy pro určení, zda jde v konkrétní případě o zakázku nadlimitní nebo podlimitní.

8.6. ODPOVĚDNOST V REŽIMU CENTRÁLNÍHO ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Odpovědnost centrálního zadavatele za řádné plnění povinností vyplývajících ze ZVZ je jedním ze základních pilířů centrálního zadávání.

Okamžikem podepsání písemné smlouvy mezi zadavatelem a centrálním zadavatelem přechází odpovědnost za zákonnost provedeného zadávacího řízení na centrálního zadavatele. Jde o objektivní odpovědnost s možností liberace. Centrální zadavatel se tak může své odpovědnosti zprostit pouze v případě, kdy prokáže, že k porušení ZVZ při zadávání veřejné zakázky v rámci centralizovaného zadávání došlo na základě jednání nebo opomenutí některého ze zadavatelů. Takovým jednáním může být zejména nedostatek informací či součinnosti ze strany zadavatele v rozporu se smlouvou o centrálním zadávání.

Na druhou stranu je stanovena nevyvratitelná právní domněnka, že pokud byla veřejná zakázka zadávána centrálním zadavatelem v souladu se ZVZ, přičítá se tento závěr (soulad se ZVZ) i zadavatelům, v jejichž prospěch bylo centrální zadávání prováděno.

8.7. VYUŽITÍ INSTITUTU CENTRÁLNÍHO ZADAVATELE V PRAXI ČR

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, zavedl institut centrálního zadavatele a umožnil tak osobám, které by v daném případě byly nuceny postupovat podle ZVZ, aby provedením zadávacího řízení pověřily centrálního zadavatele. ZVZ však centrálního zadavatele nezřizuje, pouze vytváří podmínky pro jejich vznik na různých úrovních. Důvodová zpráva k ZVZ předpokládala, že centrální zadávání se bude realizovat na všech úrovních státní správy, od ústředních orgánů až po městské části nebo zadavatele - tzv. jiné právnické osoby. Záleží tak na vlastní aktivitě například obcí, zda pro ně kupříkladu kraj bude realizovat systém centrálního zadávání.

Počátky využívání institutu centrálního zadávání veřejných zakázek byly pozvolné. Zejména pak jeho využívání na úrovni krajů/obcí nebylo ze strany těchto územních samosprávných celků vůbec vyhledávané. V nastalé situaci existence institutu, jež s sebou v mnoha ohledem přináší (a to zejména pro zmiňované obce) řadu pozitiv, musela to být vláda ČR, která centrální zadávání začala prosazovat a sama využívat. V listopadu 2006 iniciovala vláda ČR přijetí usnesení č. 1270/2006 o koncepci rozvoje Komunikační infrastruktury Informačních systémů veřejné správy, v němž uložila členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy uzavřít s tehdejším Ministerstvem informatiky Smlouvu o centrálním zadávání a doporučila zároveň hejtmanům a primátorům statutárních měst zvážit účast při realizaci této koncepce. Ministerstvo informatiky tak bylo jako centrální zadavatel „pověřeno“ uzavřením rámcové smlouvy ve věci poskytování datových služeb Komunikační infrastruktury Informačních systémů veřejné správy¹⁰¹ s vhodnými uchazeči. Pověřujícími zadavateli zde měly být jednotlivé ústřední orgány státní správy, dle výše zmíněného usnesení vlády. Zvláštností této veřejné zakázky je, že po uzavření rámcové smlouvy s vybranými uchazeči došlo v souvislosti se zrušením Ministerstva informatiky ČR ke změně v subjektu centrálního zadavatele, kdy pravomoci Ministerstva informatiky ČR, jako centrálního zadavatele ve výše uvedené veřejné zakázce, na základě přijatého dodatku č. 1 k uzavřené Rámcové smlouvě přešly na Ministerstvo vnitra ČR. Realizace Komunikační infrastruktury Informačních systémů veřejné správy prostřednictvím centrálního zadávání bylo velmi významným krokem. Již z předpokládané hodnoty celého projektu jež činila 6 mld. Kč je zřejmé, že šlo o jednu z největších zakázek v rámci České republiky realizovanou centrálním zadáváním.

V následujících letech dospěly i územní samosprávné celky ke kladnému postoji vůči centrálnímu zadávání. Poprvé byl tento institut využit v resortech územních samosprávných celků v Libereckém kraji, a to v případě dvou veřejných zakázek – poskytování služeb mobilního operátora; pojištění majetku a odpovědnosti za škodu a pojištění vozidel. Liberecký kraj pak následovaly další územně samosprávné celky.

Na druhé straně, využívání centralizovaného zadávání s sebou přináší i některé , z pohledu zadavatelů, ne vždy vítané účinky. Z povahy věci, kdy byly prostřednictvím

¹⁰¹ Dále v textu jen Rámcová smlouva.

centrálního zadávání obvykle zadávány veřejné zakázky větší finančních objemů, plyne, že právě tato zadávací řízení bývají velice často předmětem přezkumné činnosti UOHS. V souvislosti s pochybením při centrálním zadávání bývají v praxi vzpomínány různé subjekty, jedním z nich je i činnost *Centrální zdravotnické zadavatelské, s.r.o.*

Centrální zdravotnická zadavatelská, s.r.o., která patří do zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje a organizuje veřejné soutěže, zveřejnila již celkem 6 veřejných zakázek realizovaných formou centrálního zadávání. Již celkem za dvě veřejné zakázky realizované formou centrálního zadávání byla Centrální zdravotnické zadavatelské, s.r.o. uložena pokuta UOHS.¹⁰²

8.8. INSTITUT CENTRÁLNÍHO ZADAVATELE V ZAHRANIČNÍCH PRÁVNÍCH ÚPRAVÁCH

S ohledem na skutečnost, že institut centrálního zadávání byl do naší právní úpravy veřejných zakázek poprvé zaveden až zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, uvádím níže pro ilustraci stručný nástin fungování institutu centrálního zadávání ve vybraných evropských zemích (Německo, Rakousko, Itálie), kde má tento institut poněkud delší historické trvání.

a) Německo

Zadávání veřejných zakázek je v Německu organizováno na principu kombinace centralizovaného a decentralizovaného zadávání. Na spolkové úrovni zajišťuje metodické řízení v oblasti zadávání veřejných zakázek Spolkové ministerstvo hospodářství a technologií (Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie).

Za účelem optimalizace zadávacích postupů byly na spolkové úrovni zřízeny centrální zadavatelé, kterými jsou:

- Úřad pro obranné technologie a zadávání při spolkovém ministerstvu obrany (Bundesamt für Wehrtechnik und Beschaffung) - největší centrální zadavatel na spolkové úrovni,

¹⁰² Pro ilustraci uvádím, že někdejší předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Martin Pecina svým rozhodnutím ze dne 12. února 2009 potvrdil uložení pokuty 60 tisíc korun společnosti Centrální zdravotnická zadavatelská, s.r.o. Důvodem byly chyby v tendru na dezinfekční prostředky. Zadavatel nevyřadil nabídky uchazečů, kteří nesplnili zadávací podmínky. Tento postup mohl přitom podstatně ovlivnit výběr nevhodnější nabídky.

- Úřad pro centrální zadávání spolkového ministerstva vnitra (Beschaffungsamt des Bundesinnenministeriums - BeschA) - druhý největší centrální zadavatel na spolkové úrovni,
- Spolková celní správa (Beschaffungsamt der Bundeszollverwaltung).

BeschA provádí svou zadávací činnost na základě zadávacího práva, které není v Německu upraveno v jednom zákoně. Problematika zadávání veřejných zakázek je upravena v rozdílných právních normách, nadlimitní VZ jsou upraveny v celostátním zákoně v souladu s evropskými směrnicemi a pro podlimitní VZ platí právní úpravy na úrovni jednotlivých spolkových zemí.

b) Rakousko

V Rakousku je zadávání veřejných zakázek realizováno na principu kombinace centrálního a decentralizovaného zadávání (semi-centralised). Centralizované zadávání zajišťuje v Rakousku společnost BBG – Bundesbeschaffung GmbH (Spolková zadávací společnost, s.r.o.). BBG byla založená v roce 2001 jako 100% dceřiná společnost Spolkového ministerstva financí. V roce 2004 BBG spustila systém pro elektronické zadávání, který dále rozšiřuje.

c) Itálie

Zadávací veřejných zakázek je v Itálii organizováno jako kombinace decentralizovaného a centralizovaného zadávání. Téměř každý ústřední orgán nebo územně samosprávný celek se řídí vlastními zadávacími postupy, ačkoli jsou zde určité centralizující prvky (např. legislativní dohled nad dodržováním zákona, benchmark ceny a kvality, za kterou nakupuje Consip a jiné).

Roli centrálního zadavatele plní v Itálii akciová společnost Consip (Concessionaria Servizi Informativi Pubblici - Public Information Services Agency), ve které je výhradním akcionářem ministerstvo pro ekonomiku a finance, a která bylo založena v roce 1999.

9. NOVELIZACE ZVZ VE VZTAHU K ZADAVATELŮM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

V závěru své diplomové práce bych ráda velmi stručně uvedla několik poznámek k připravované novelizaci ZVZ ve vztahu k zadavatelům veřejných zakázek.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky schválila dne 19. března 2010 novelu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, jejímž předmětem je i nová právní úprava ustanovení ZVZ, která se dotýkají dotovaného a centrálního zadavatele.

Výše zmíněná novela ZVZ stanoví, že i dotovaný zadavatel je nově podřízen režimu § 2 odst. 7 ZVZ a v případě, že bude vykonávat některou z relevantních činností dle § 4 ZVZ a bude zadávat veřejnou zakázku v souvislosti s touto relevantní činností, bude postupovat dle ustanovení ZVZ platných pro sektorové zadavatele.

V případě centrálního zadavatele novela ZVZ vymezuje okamžik vzniku oprávnění provádět centralizované zadávání. Tímto okamžikem je okamžik uzavření písemné smlouvy mezi pověřujícím zadavatelem a centrálním zadavatelem. Zároveň ohledně centrálního zadavatele novela ZVZ stanoví, že centrální zadavatel může pořizovat v rámci centralizovaného zadávání dodávky či služby i pro sebe.

Výše uvedené změny ZVZ, které odsouhlasila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vycházejí z praxe zadávání veřejných zakázek, sice nepřinášejí zásadnější změnu, přesto však napomáhají odstranit u uvedených ustanovení možnou právní nejistotu.

Co naopak v novele ZVZ osobně ve vztahu k zadavatelům veřejných zakázek postrádám je např. zpřesnění definice sektorových zadavatelů, kterými by nově byly i osoby, které se chystají relevantní činnost teprve vykonávat. V praxi zadávání veřejných zakázek se již tento postup v současné době více či méně uplatňuje. Výše navrhovaná změna definice sektorového zadavatele by však vedla k odstranění možné nejistoty ohledně výše uvedeného problému. Zároveň by bylo žádoucí, aby novela ZVZ jednoznačně stanovila, zda je centrální zadavatel za realizaci centrální zadávání oprávněn ve smlouvě uzavírané s pověřujícím zadavatelem sjednat pro sebe odměnu.

Dne 29.3.2010 byl návrh novely ZVZ doručen Senátu Parlamentu České republiky k projednání. Termín účinnosti je prozatím stanoven na 15.6.2010.

10. ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo popsat a zhodnotit současnou právní úpravu zadavatelů veřejných zakázek, jakož i upozornit na některé zásadní rozsudky ESD, rozhodnutí a stanoviska UOHS ve vztahu k zadavatelům veřejných zakázek.

Ve své diplomové práci jsme se snažila zaměřit na obecné vymezení pojmu zadavatel veřejné zakázky, dále jsem se věnovala popisu jednotlivých druhů zadavatelů veřejné zakázky – veřejný zadavatel, dotovaný zadavatel, sektorový zadavatel. Současně jsem v diplomové práci upozornila na možnost souběhu činností u zadavatelů veřejných zakázek a nastínila způsob jeho řešení.

Bezpochyby zajímavou oblastí, která je taktéž předmětem této diplomové práce je centralizované zadávání a popis vývoje institutu centrálního zadavatele v české republice. S ohledem na skutečnost, že tento institut není v České republice zatím velmi rozšířený, připojila jsem k této kapitole pro ilustraci i popis centrálního zadávání veřejných zakázek ve vybraných evropských zemích.

Závěr diplomové práce je věnován krátkému nástinu současné novelizace zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, která je v současné době na začátku legislativního procesu. K této závěrečné kapitole jsem připojila i některé své úvahy *de lege ferenda* ve vztahu k zadavatelům veřejných zakázek.

Osobně se domnívám, že problematika zadavatelů veřejných zakázek představuje poměrně širokou oblast veřejných zakázek, která by měla mít své čestné místo v odborné literatuře. Bohužel, za situace, kdy k samotné problematice veřejných zakázek, je veřejnosti předloženo pouze několik (zde musím však uvést, že v některých případech vysoce odborně ceněných) komentářů k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, není výklad pojmu zadavatel veřejných zakázek, tak jak je tento institut upraven ZVZ, v praxi vždy jednoznačný. V této diplomové práci jsme se tedy snažila shrnout poznatky, které by institut zadavatele veřejných zakázek osvětlily v co největší míře.

11. PŘÍLOHA Č. 1

Nové finanční limity pro veřejné zakázky a koncesní řízení platné od 1.1.2010¹⁰³

Nařízení Komise (ES) č. 1177/2009 ze dne 30. listopadu 2009 mění od 1. 1. 2010 eurové finanční limity ve směrnících 2004/17/ES a 2004/18/ES. Eurové finanční limity jsou na české koruny přepočítávány sdělením Komise (ES) č. 2009/C 292/01.

Druh veřejné zakázky/koncese	Finanční limity platné do 31.12.2009	Finanční limity platné od 1.1.2010
Veřejné zakázky na dodávky a služby zadávané:		
Českou republikou a státními příspěvkovými organizacemi	3 782 000 Kč	3 236 000 Kč
Územně samosprávnými celky, jeho příspěvkovými organizacemi a "jinými právnickými osobami (§ 2 odst. 2, písm. d) ZVZ)"	5 857 000 Kč	4 997 000 Kč
Sektorovými zadavateli	11 715 000 Kč	10 020 000 Kč
Veřejné zakázky na stavební práce	146 447 000 Kč	125 451 000 Kč
Koncese na stavební práce	146 447 000 Kč	125 451 000 Kč

¹⁰³ Převzato z Portál o veřejných zakázkách a koncesích. [online].[2010-03-20]. Dostupné z www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=4e2559fa-386c-41f1-b862-9aaead6af5ab.

12. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ZVZ, zákon č. 137/2006 Sb.	zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 40/2004 Sb.	zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 199/1994 Sb.	zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů,
ZMČR	zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů,
OBCHZ	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
OBČZ	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
Úřad, UOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,
ESD	Evropský soudní dvůr,
Energetický zákon	zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,
Zákon o vodovodech a kanalizacích	zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů,
Zákon o poštovních službách	zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů.

13. POUŽITÉ PRAMENY

Monografie:

1. BEJČEK, J.; ELIÁŠ, K.; RABAN, P.: Kurs obchodního práva. Obchodní závazky, 3. vydání, Praha: C. H. Beck, 2003.
2. JURČÍK, R.: Zadávání veřejných zakázek v praxi. Praha: C. H. Beck, 2002.
3. JURČÍK, R. Zákon o veřejných zakázkách: komentář. Praha: C.H. Beck, 2004.
4. JURČÍK, R. Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a EU. Praha: C.H.Beck, 2007.
5. JURČÍK R., KRUTÁKOVÁ L.: Veřejné zakázky a PPP projekty: potřebnost změny právní úpravy v EU a v ČR. Příbram: Aleš čeněk, s.r.o., 2008.
6. KRUTÁKOVÁ, L., KRUTÁK T.:Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a příklady. 1. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r.o., 2007.
7. MAREK, K.: Obchodněprávní smlouvy. 4. aktualiz. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003.
8. PELC, V.: Zákon o veřejných zakázkách s vysvětlivkami. 1. vyd. Praha: Linde, a. s., 2004.
9. RAUS D., NERUDA, R.: Zákon o veřejných zakázkách: komentář. Praha: Linde, a.s., 2007.
10. SECHTEROVÁ, J.: Průvodce zákonem o veřejných zakázkách. 1. vyd. Praha: Polygon, 2005.
11. ŠEBESTA, M.; PODEŠVA, V.; OLÍK, M.; MACHUREK,T.: Zákon o veřejných zakázkách s komentářem, Praha: ASPI, a.s., 2006.

Odborné časopisy:

1. MAREK, K.: Veřejné zakázky nově – Nový zákon o veřejných zakázkách. Právní rádce, 2005, č. 6, s. 4-7.
2. PLÍVA, S.: Nová úprava zadávání veřejných zakázek, Právo a podnikání, 2004, roč. 13, č. 2, s. 2-6.

3. ROBEK, P.: Veřejný zadavatel, společný zadavatel, zadavatel sektoru veřejných služeb, Veřejné zakázky, 2004, č. 1, s. 26-29.
4. SOUKOPOVÁ, J., KAVŘÍK, L.: Pozitivní motivace zadavatelů veřejných zakázek, In Sborník z konference „Teoretické a praktické aspekty veřejných financí“, Vysoká škola ekonomická v Praze, 2007, s. 56.
5. ŠTOVÍČEK, P., VÁCHA, M.: Osobní působnost připravovaného zákona, Právní rádce, 2005, č. 6, s. 8-12.
6. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY – odborný časopis, Praha: Vizea s.r.o., 2007 – 2010.

Internetové zdroje:

1. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. [online].[cit. 2010-03-20]. Dostupné z www <http://www.portal-vz.cz/Legislativa/Evropska-legislativa---aktualni-zneni-smernic-c--2>.
2. Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. [online].[2010-03-15], str. 9. Dostupné z www <http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=ff09fb55-eb57-4363-b375-f7924bc1d8c2>.
3. EUR-Lex. [online]. [2010-03-15]. Dostupné z www <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:007:0007:0017:CS:PDF>.
4. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. [online].[cit.2010-03-20]. Dostupné z www <http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=4e2559fa-386c-41f1-b862-9aaead6af5ab>.

Právní předpisy:

1. zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
2. zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
3. zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
4. zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
5. zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

6. zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů
7. zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů
8. zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů
9. zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
10. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Judikatura:

1. rozsudek ESD C-380/98 ze dne 3. října 2000 ve věci The Queen v. H. M. Treasury, ex parte The University of Cambridge
2. rozsudek ESD C-323/96 ze dne 17. září 1998 ve věci Evropská komise v. Belgie
3. rozsudek ESD C-470/99 ze dne 12. prosince 2002 ve věci Universale-Bau AG, Bietergemeinschaft: 1) Hinteregger & Söhne Bauges.m.b.H. Salzburg, 2) ÖSTÜ-STETTIN Hoch- und Tiefbau GmbH v. Entsorgungsbetriebe Simmering GmbH
4. rozsudek ESD C-360/96 ze dne 10. listopadu 1998 ve věci Gemeente Arnhem and Gemeente Rheden v. BFI Holding BV
5. rozsudek ESD C-323/96 ze dne 17. září 1998 ve věci Evropská komise v. Belgie
6. rozsudek ESD C-470/99 ze dne 12. prosince 2002 ve věci Universale-Bau AG, Bietergemeinschaft: 1) Hinteregger & Söhne Bauges.m.b.H. Salzburg, 2) ÖSTÜ-STETTIN Hoch- und Tiefbau GmbH v. Entsorgungsbetriebe Simmering GmbH

14. RESUMÉ

CONTRACTING ENTITY OF PUBLIC CONTRACT

The aim of this thesis is to describe and represent the current legal regulation of contracting entity of public contract, as well as to highlight some of the key judgments of the ECJ and decisions and opinions of the Office for the Protection of Competition in relation to the contracting entity of public contract.

In this thesis, I have tried to focus on the general definition of a contracting entity of public contract and the descriptions of different types of contracting entity of public contract - a contracting authority, a subsidized contracting entity, as well as a sector entity.

Undoubtedly an interesting area, which is also the subject of this thesis, is the centralized procurement. Regarding the fact that this institution is not very widespread in the Czech Republic, I have joined the description of a central public procurement in selected European countries to this chapter.

The conclusion of this thesis is devoted to a brief outline of the current amendment to Act No. 137/2006 Coll., on Public Contracts, as amended, which is currently at the beginning of the legislative process. In this final chapter, I have also joined some of my thoughts to the legal aspects in relation to the contracting entity of public contract.

Personally, I believe that the contracting entity of public contract represent a fairly wide area of public procurement, which should have its honor place in the literature. Unfortunately, in the situation where the whole issue of public procurement, is presented to the public only in a few commentary books on the Act No. 137/2006 Coll., on Public Contracts, an interpretation of contracting entity of public contract is not always clear in practice. Therefore I tried to summarize the findings in this work, which would illuminate the institute of contracting entity of public contract as much as possible.

Keywords: public contract, ordering public contracts, contracting entity of public contract

Klíčová slova: veřejná zakázka, zadávání veřejné zakázky, zadavatel veřejné zakázky